

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Pomoč zadružništvu

Na drugem mestu objavljamo uredbo kr. banske uprave, s katero se najame 63 milijonov dinarjev posojila za 20 let za pomoč zadružništvu.

Kdor gleda v gospodarsko življenje slovenskega naroda, mora priznati zadružništvu odlično vlogo. Zadružništvo je rešilo slovenskega kmeta iz krempljev oderuhov.

Z vzgojo varčevanja so naše zadrug ustvarile stotine milijonov narodnega premoženja. Naš reven narod, ki je komaj, komaj mogel čuvati svojo zemljo, si je pristradal te prihranke, da bi z njimi izboljševal svoje gospodarstvo.

V te urejene razmere je butnila kriza. Zadružništvo je prišlo v zadrego. Zbegani vlagatelji so zahtevali denar, dolžniki pa dolgov niso mogli odplačevati. In vsako leto je bilo hujše. Kmetije, ki so nekoč bile vredne po 100.000 dinarjev pa so si najele posojila 30.000 dinarjev, so bile sedaj vredne komaj 30.000 dinarjev. Da se je ohranila kmetu zemlja in zemlji kmeta, je prišla operacija, ki je sicer rešila kmeta dolžnika, ki pa je oslabilo zadružništvo.

Zadružništvo je moralo dati vse svoje prihranke in še ni bilo dovolj. Vlagatelji so že boječe gledali v svoje denarne zavode. Videli so sicer, da je vodstvo skoroda povsod pošteno in varčno, da pa so razmere hujše kot moč vodstva teh malih zadrug. Odrekli so svoje zaupanje za naprej, denar tiščali doma ali pa ga nosili le v državne zavode, iz svojih zadrug pa zahtevali le dvig na dvig. Zato so se zadrug morale poslužiti — zaščitite.

Zaščita pa tudi ne more biti večna. Treba je bilo okrepiti denarne zavode, skušati jim nadomestiti na kak način izgube. Ni hče si ne more misliti našega narodnega gospodarstva brez zadružništva. Zato tudi nihče ni proti temu, da se zadružništvo ozdravi.

Kot kritje za to vsoto zastavlja banska uprava za 20 let — trošarino na vino in žganje. Tako ne more nihče reči, da je kdo drug plačal sanacijo zadružništva kot — kmet sam. Na vinogradno zemljo se je naložilo to breme, v kolikor pride v poštev naše vino, ki bo zatrošarinjeno. S tem večjo upravičenostjo ponavljamo, da se naj ugotovijo in odstranijo vse trdote v uredbi, ki zadevajo kmeta samega, in da se sedaj pristopi k novemu delu — pomagati kmetu vinogradniku!

Vsi vi, ki ste v kakršnikoli ustanovi zastopniki kmeta vinogradnika, imate zdaj pravico in dolžnost, da zahtevate pomoč kmetu vinogradniku! Kdor hoče kravo molsti, jo mora tudi krmiti. Kdor hoče, da bo vinogradna zemlja nosila to dolgoletno obremenitev, ji mora ohraniti življenje, mora očuvati vinorodne kmetije!

Posojilo za obnovitev poslovanja zadrug

Dravski banovini je dovolil ministrski svet na seji 31. decembra 1937 najetje 63 milijonov dinarjev posojila, da se obnovi obtok denarja in se s tem ozdravi po dolgotrajni gospodarski in denarni krizi težko udarjeno zadružništvo. Zagotovljeno je, da bo ogromno število razpisanega 63 milijonskega posojila podpisala Poštna hranilnica proti obveznicam dravske banovine. Obrestna mera posojila bo 5%. Posojilo bo razdeljeno na ustrezno število obveznic v znesku po 1000, 10.000, 100.000 in 500.000 din. Obresti bo izpla-

čevala banovinska blagajna 15. januarja in 15. julija vsakega leta. Posojilo bo odplačano v 20 letih z žrebanjem obveznic v mesecu januarju vsakega leta po odplačilnem načrtu. Prvo žrebanje bo januarja 1939. Vpisovanje posojila je bilo pri blagajni banske uprave in pri Hranilnici dravske banovine 26. in 27. januarja 1938. Kot jamstvo za redno odplačevanje zastavlja banovina svoj dohodek iz trošarine na vino in žganje do višine vsakoletnega odplačila.

Dvojni udarec za nemške katoličane

V vseh škofijah na Bavarskem so prepovedana vsa katoliška mladinska društva, dekliške kongregacije in v zadnjem času ustanovljene nemške zveze.

Dalje je zavzela hitlerjevska vlada odklonilno stališče radi udeležbe katoliških Nemcev na letošnjem svetovnem evhari-

stičnem kongresu v Budimpešti. Po prijavih je bilo soditi, da se bo udeležilo kongresa 25.000 Nemcev. Prepoved obiska sa je smatrati kot neprijateljsko dejanje proti Madžarski, ki je tudi v najtežjih časih zgodovine stala ob strani Nemčije, ne da bi bila mislila na svoje lastne koristi.

Francija hoče obrniti Rusiji hrbet

Francoski ministrski predsednik Chauteemps se pripravlja resno na to, da bi temeljito preuredil razmerje Francije do sovjetske Rusije. V zvezi s to preureditvijo se bo spremenila zunanja politika Francije. Francoski zunanji minister Delbos se je prepričal na svojem zadnjem potovanju po vzhodni in južni Evropi, da smatrajo majhne in srednje države fran-

cosko-rusko zvezo kot težko obremenitev miru. Te države so obsodile sovjetsko pogodbo, ker bi lahko potegnili za primer vojne celo vrsto držav v zmedo, predvsem pa manjše zaveznike Francije. Chauteemps in Delbos sta se odločila, da bosta spremenila razmerje do Moskve tako, da ne bo Francija ovirana z ozirom na prostost gibanja in odločitve.

Eden največjih mostov se zrušil

Leta 1898 so zgradili enega največjih jeklenih mostov, ki je spajal Združene države Severne Amerike s Kanado preko znamenitega Niagarskega vodopada. Most je bil dolg 750 metrov in je visel na 400 m dolgih kabljih iz jekla. Razsežnost lokov je znašala 280 m. Most je visel 60 m nad vodno površino. Zadnje dni je vlekel po

osrednji Ameriki tako mrzel val, da je povzročil ogromno zaledenje Niagare. Celi ledeni hribovi so se valili proti mostu. Dne 27. januarja so začeli led razstreljevati, da bi rešili most, katerega so ogrožale ledene količine. V noči na 28. januar pa se je nakopičilo toliko ledu radi ponovne zaostritve zime, da most ni več vzdržal.

Denar iz lesa

Mesto Blain v Pensilvaniji (v Zedinjenih državah Severne Amerike) je prišlo v finančne škripce. Velike žage v mestu in okolici so prenehale z obratom. Drugih delovnih možnosti ni bilo. Ljudje so bili brez zaslužka, mesto brez dohodkov, vsled tega ni moglo več izplačati svojim uradnikom in nameščencem plač. Bankrot je bil skoro neizogiben. Mestna uprava pa ni vrgla puške v koruzo, marveč je storila, kar je mogla: izdala je zasilen denar iz lesa. Zagledali so beli dan leseni »kovanci« v vrednosti enega dolarja, nato petih in de-

setih dolarjev. Ker je mestna občina izjavila, da prevzame jamstvo za zasilen denar, so ga od uradnikov in nameščencev sprejemali trgovci, obrtniki in gostilničarji. Izdano je bilo takih »kovancev« v znesku 150.000 dolarjev. Ko je naposled mestna občina hotela ta »denar« umakniti iz prometa, se je pokazalo, da je bilo 100.000 teh lesenih »kovancev« pokupljenih od raznih nabiralcev denarja v Zedinjenih državah; mestna občina, ki ji je ostalo samo 50.000 lesenih dolarjev, je profitirala 100.000 dolarjev.

Iz raznih držav

Stota in jubilejna seja sveta Društva narodov. Svet Društva narodov je pričel 27. januarja stoto in jubilejno zasedanje. Tokrat predseduje odposlanec Irana iz osrednje Azije, Mustafa Adle. Po kratkem otvoritvenem govoru omenjenega predsednika, ki je naglašal, da je treba storiti vse, da prodrejo načela Društva narodov, so nastopili zastopniki Anglije, Francije in Rusije. Angleški zunanji minister Eden, francoski zunanji minister Delbos in sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov so podčrtali v svojih govorih pripravljenost držav, katere zastopajo, da ostanejo zveste Društvu narodov, v kolikor deluje za ohranitev miru.

Sklepi romunske vlade glede predstojećih parlamentarnih volitev. Gogova romunska vlada, ki hoče dobiti pri volitvah večino, je sklenila glede izvedbe volitev te ukrepe: Volitve in volilni boj bo svoboden za vse stranke po sedanjih zakonih pod pogojem, da strogo spoštujejo policijske odredbe. Tuji se ne morejo vmešavati v politično agitacijo. Uradniki se ne smejo udeleževati političnih demonstracij, ker bodo sicer takoj odpuščeni. Poluradne organizacije bodo lahko samo sodelovale pri vzdrževanju javnega reda in miru. Orožništvo bo izvajalo vse odredbe zakona, ki se nanaša na volitve.

Vladna kriza v Bolgariji in izselitev zadnjega milijona Turkov iz Bolgarije. Zadnjič smo poročali, da sta bila v bolgarski vladi zamenjana vojni in notranji minister. Kriza je izbruhnila radi nasprotij, ki so se pojavila v vladi v zvezi z bližnjimi volitvami. Vojni minister general Lukov je zastopal s svojo skupino stališče, naj bi se omogočilo političnim strankam, da se svobodno udeležijo volitev. Bivši notranji minister Krasnovski je zagovarjal mnenje, naj vlada po možnosti izloči in zatre vpliv starih strank. Radi teh sporov sta bila ta dva ministra nemogoča v vladi in so ju zamenjali z drugima. Dne 24. januarja je odstopil tudi trgovinski minister Dimitrij Burov, ki je bil istega mnenja glede notranje politike kot bivši vojni minister general Lukov. — Meseca februarja se začne med Turčijo in Bolgarijo pogajanja za ureditev vprašanja o vrnitvi poldruega milijona Turkov, živečih v Bolgariji, v domovino. Dogovor bo ugotovil pravico teh oseb, ki se bodo vrnil v Turčijo, da smejo prodati svoja posestva in prenesti na Turško svoje kmetijsko orodje. Turška narodna skupščina bo dovolila tri milijone turških lir za kritje selitvenih stroškov.

Razkrita velika zarota v Grčiji. V grški prestolnici v Atenah so odkrili zaroto proti kralju in ministrskemu predsedniku Metaxasu. Na čelu zarote je bil bivši policijski ravnatelj, ki je bil pri zadnji vladni spremembi v Grčiji odstavljen in odpeljan na otok Santos. Zarotniki so nameravali ubiti kralja in predsednika vlade ob priliki kake večje slovesnosti. Do atentata bi naj bilo prišlo v škofovski cerkvi v Atenah ob priliki poroke grškega prestolonaslednika, o kateri je poročal naš list. Policija je napad preprečila v zadnjem trenutku. V zvezi z razkritjem zarote je bilo aretiranih več voditeljev opozicije in vojaštvo je v strogi pripravljenosti. Mini-

strski predsednik Metaxas je radi zgoraj navedenih dogodkov 28. januarja proglašil diktaturo.

Potovanje madžarskega regenta na Poljsko. Madžarski regent Horthy se odpelje 4. februarja v Krakov, kjer ga bo slavnostno sprejel predsednik poljske republike Moscicki. Horthyja bo spremljal zunanji minister Kanya do Krakova, kjer se bo sestal s poljskim zunanjim ministrom Beckom. Horthyju na čast bo prirejen lov v Bjalovici.

Popolen prelom med protikomunistično zvezo in sovjetsko Rusijo na vidiku. Italijansko časopisje poroča, da bo sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov na sedanjem sestanku sveta Zveze narodov v Ženevi obvestil pristavnike Anglije in Francije, da bo Rusija kmalu prekinila diplomatske in trgovske zveze z Italijo, Nemčijo in Japonsko ter bo podvojila svojo pomoč rdeči Španiji.

Izmenjava delavstva med Italijo in Nemčijo. Poročali smo, da pošlje Italija v Nemčijo na poljsko delo 30.000 delavcev, Nemčija pa ravno toliko v italijansko Abesinijo. Sodelovanje med Italijo in Nemčijo je že danes tako daleč, da so italijanske kolonije v Afriki na razpolago fašizmu in nemškemu narodnemu socializmu. Ustanovljena je italijansko-nemška družba za izkoriščanje rudniških bogastev v Abesiniji. Nadalje je tudi znano, da se izseljujejo nemški delavci v trumah v italijansko afriško kolonijo Džubaland, katero je poklonila Anglija Italiji leta 1924. S tem naseljevanjem skušajo Nemci pritisniti na Angleže in Francoze, da jim čimprej vrnejo del po vojni odvzetih afriških kolonij.

Vojaška pogodba med severnimi državami. Med Svedsko, Dansko, Finsko in Norveško bo v kratkem podpisana skupna vojaška obrambna pogodba.

Ruski sovjeti se pripravljajo na obrambo na Daljnem vzhodu. Vrhovno vodstvo

sovjetske vojske na Vzhodu izvaja obsežne priprave v vzhodnosibirskih pokrajinah ter zlasti ob obali. Tam so uredili več oporišč za podmornice in zgradili obsežna nova letališča. Blizu Vladivostoka je zbranih sto sovjetskih podmornic. Na letališčih v okolici Vladivostoka je pripravljenih 500 težkih bombnikov. Iz evropske Rusije je bilo poslanih na skrajni Vzhod 100.000 vojakov in ogromne zaloge vojnih potrebščin. Sibirski železnica je prevažala v zadnjem času samo za vojaštvo. Sovjeti sami ne bodo izzvali spopada z Japonci, ker se čutijo preslabe, pač pa so se pripravili na obrambo za slučaj, da bi napadli Japonci sibirsko rusko obalo.

Prav resen spor med Rusijo in Japonsko. Pred enim mesecem je moralo rusko poštno letalo radi napake v motorju pristati na mandžurskem ozemlju, ki je pod japonsko nadoblastjo. Mandžursko-japonska oblast je letalo s pošto vred zaplenila, pilota pa aretirala. Rusi so zahtevali zamenjavo izročitev zaplembe. Kot odgovor na omenjeni korak Japonske je obvestila Rusija Japonsko in druge države, da prekine poštne zveze z Japonsko. Japonci se ne smejo posluževati ruskih telefonskih in brzojavnih vodov, ravno tako je Rusija ustavila prevoz poštne pošiljatev za Japonce. Japonski naseljenci in zastopstva tujih držav v Mandžuriji so popolnoma odrezana od zapada. Japonska vlada hoče vrniti Rusiji milo za drago in razmišlja o primernih protiukrepih proti Rusiji.

Sovjetska kominterneta (komunistična internacionala) ima dva oddelka: eden je za Rusijo, drugi za inozemstvo. Po načrtih Dimitrova je ustanovljen poseben »Komitet dejstvij«, kateri ima namen pomnožiti propagandno delo v »buržuaznih« država. V komitetu je pet oseb kominterne in po en predstavnik od inozemskih komunističnih strank. Za inozemstvo sta postavljeni dve središči: zapadnoevropska v Parizu in vzhodnoevropska na Dunaju. Prva ima nalogo organizirati borbo proti fašizmu na zapadu, druga širiti komunizem v srednji Evropi in na Balkanu.

Novice iz španske državljanske vojne

40 dni trajajoča bitka

Boji pri Teruelu se še vedno ogorčeno nadaljujejo, dasi odpor rdečih znatno popušča radi huđega pritiska nacionalnih čet. V bitki, ki je trajala 40 dni, so ujeli nacionalisti 5000 rdečih vojakov, med njimi tudi veliko častnikov. Na bojišču so našle nacionalne čete mnogo orožja in so zaplenile več letal. Skupne zgube rdečih cenijo na 30.000 mrtvih in ranjenih. Z ozirom na tolike zgube je sklenilo rdeče poveljstvo umakniti vse svoje čete iz Teruela in jih razpostaviti na novih postojankah v polkrogu po hribovju okrog mesta. Rdeči trdijo, da so hoteli s svojimi srditimi napadi na Teruel le onemogočiti generalu Francu njegovo pred tedni zasnovano veliko ofenzivo, kar jim je baje uspelo.

Napad rdečih letal

Iz Gibraltarja poročajo 26. januarja, da se je pojavilo 25. januarja nad pristaniškim afriškim mestom Ceuta, ki je v rokah nacionalistov, več bombnikov iz rdeče Valencije. Nacionalisti so ravno ukrcavali na prevozno ladjo 500 Marokancev za

ojačenje Francovih čet v Španiji, ko so letala začela metati težke bombe, ki so ubile 165 mož, 200 ljudi pa je bilo ranjenih. Rdeče bombnike so prepodili strelji iz protiletalskih topov.

Italija hoče pospešiti konec vojne

Angleško časopisje je prineslo vest, da je postala za Italijo nujna potreba zaključiti špansko državljansko vojno. Za to sta podani dve možnosti: podvojena podpora generalu Francu ali pa odtegnitev podpore. Skoraj sigurno je, da se bo oklenil Mussolini prve možnosti. V tem smislu bo odposlala Italija marca v Španijo 50.000 mož z odgovarjajočim številom tankov in letal ter bo s tem zbrisala vsako sled nevmešavanja. Italija bo tudi odpoklicala svoje zastopstvo iz londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve in bo jasno priznala svoj cilj: popolno uničenje in iztrebljenje boljševizma na Španskem!

Alli si žc obnoviti naročnino?

Po katoliškem svetu

Smrt obupanca. Bil je to Ludovik Espinar, o katerem poroča krščanski list iz Burgosa v Španiji naslednje: Espinar je bil potomec ugledne rodbine v Andaluziji (španski pokrajini). Že kot mladenič se je udal pijančevanju. Radi svoje razuzdanosti je izgubil službo. Ko je ljudska fronta v Španiji zmagala, je bil zopet postavljen v službo, zopet je prevzel ravnateljstvo kaznilnice v Almeiri. Ko so se začeli španski nacionalisti vojskovati zoper komunistično strahovlado, je Espinar kar zdijal. Vsak večer je pijan primahedral v kaznilnico, potegnil revolver ter ustrelil po tri do štiri jetnike in talce. Najljubše žrtve so mu bili duhovniki in druge ugledne osebe, pa tudi kmetov in delavcev njegova kroglja ni prezirala. Naposled mu je bolezen izbila revolver iz rok. Espinar je zbolel na raku. Trpel je strašne bolečine, divjal kot blaznež, pene so mu obkrožale usta, iz katerih je prihajalo tulenje, s katerim je hotel prekričati glas vesti. V krčih se je zvijal in kričal: »Nisem jaz kriv, jaz nisem moril, drugi so me nahujskali.« Smrt se je bližala z naglimi koraki. Zadnje dni je nesrečnež klical duhovnika: »Spovedati se hočem, katolik sem, pripeljite mi duhovnika!« Žena, ki je ob njem v življenju toliko pretrpela, mu žalostno odvrne: »Odkod naj dobimo duhovnika, saj si vse tukajšnje duhovnike ustrelil.« Po strašnem smrtnem boju je Espinar izročil svojo dušo božjemu Sodniku. Pet ljudi je šlo za njegovim pogrebom: štirje so nesli njegovo krsto in žena ga je

spremljala na zadnji poti; pokopali so ga v neblagoslovljeno zemljo.

Praznike je začel odpravljati narodni socializem v Nemčiji. Na vrsti so predvsem katoliški prazniki, ki so narodno-socialističnim mogotcem trn v peti, prav tako kot boljševiskim kolovodjem v Rusiji. Za ruskega delavca ni ne nedelje ne praznika, vsi dnevi so delovni dnevi. Človek pa je mašina, katera dela vsak dan ter ne vpraša, kakšen je dan. Vseh krščanskih praznikov v Nemčiji do sedaj še niso odpravili. Začeli pa so že z odpravljanjem. Narodno-socialistične oblasti so namreč v raznih krajih Nemčije izdale odredbe, da morajo na praznik sv. Treh kraljev, na praznik sv. Petra in Pavla ter na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije vsi šolski otroci v šolo, vsi uradniki v urad in vsi delavci na delo, kot navadne delovne dni!

Komunisti rovarijo tudi v Poljski. Komunistem razpreja svoje mreže po vseh državah. Ni je menda države na svetu, ki ne bi bila izpostavljena komunistični propagandi, ki se vrši vsaj podtalno. Tudi poljska država se ima boriti zoper komunistično rovarjenje. Sodišče v Varšavi je nedavno imelo opravka s 43 komunističnimi rovarji. Med njimi so na prvem mestu marksistični voditelji delavcev, ki zapeljujejo delavske množice v revolucionarno gibanje, in kajpada tudi judje. Z judi imajo vse države slabe skušnje in ni čuda, da povsod narašča protijudovski pokret.

Novice

Osebne vesti

Pomenljiv jubilej zlatomašnika. Letos na Svečnico je poteklo 40 let, ko je prišel v Jarenino ter pričel svoje plodonosno delo g. kanonik Josip Čížek. Kot kaplan pri Sv. Magdaleni pri Mariboru je bil v začetku leta 1898 premeščen v Jarenino kot župnik in upravitelj dekanije. 40 let je torej poteklo, odkar je v Jarenini, in vendar se nam zdi, kakor da je prišel šele pred nekaj leti! Koliko dela, koliko težkih žrtev je prestal v teh letih! Hranilnica in pogojnica, ki je bila do zadnje krize ena najmočnejših v tukajšnjih krajih, je njegovo delo. Izobraževalno, danes prosvetno društvo je njegovo delo. Če bi hoteli naštevati vse zasluge, ki jih ima ne samo za verski, temveč tudi za gospodarski, socialni in kulturni podvig tukajšnje župnije in sploh vse dekanije, bi morali napisati debelo knjigo. Ob pričetku svetovne vojne je bil radi svojega odločno slovenskega prepričanja aretiran ter odgnan v zapore v Gradec, kjer je trpel nekaj mesecev najhujše muke, ki si jih je izmišljala avstrijska soldateska. Vrnil se je domov skoraj ubit duševno in telesno in bali smo se zanj. Toda njegova močna narava in pa zavest, da je trpel za svoj ideal, za svoj narod, ga je tolažila, da je okreval. Pred poldrugim letom je obhajal zlato mašo, zdaj pa je obhajal 40 letnico svojega trudapolnega dela v jareninski dekaniji. In če pogleda nazaj na svoje delo in na svoje

uspehe, lahko z zadovoljstvom reče: »Gospod, storil sem svojo dolžnost; storil sem celo več, kakor sem bil dolžan storiti.« Kljub svojim 74 letom je še mladeniško čil in krepak (rojen je bil leta 1864 v Pilštanju kot sin nadučitelja). Vsak, kdor ga pozna, ga mora nehote vzljubiti radi njegove ljudomilosti, gostoljubnosti in dobrosrčnosti. Njegov prijazen nasmeh pa je prišel skoraj že v pregovor. Ob tem redkem jubileju mu vsi njegovi številni prijatelji in znanci kakor vsi tisti, ki mu moramo biti za mnogo, mnogo dobrot hvaležni, iskreno čestitamo ter mu želimo, da bi še vsaj 20 let pasel duše v svoji dekaniji z istim uspehom in zadovoljstvom, kakor doslej. Vemo, da bo sicer hud, ker smo

ga »djali« v časopis, kajti on v svoji skromnosti hvalo odločno odklanja, toda naša dolžnost je, da povemo širši javnosti, da je mož-kremenit značaj, ki ga vsak do ljubi in spoštuje. Gotovo se nam bo ob tej priliki pridružil ves naš narod v Slovenskih goricah ter molil zanj iz hvaležnosti, ker je predvsem njegova zasluga, da naši severni kraji niso padli v nemške roke.

Nesreče

Huda poškodba viničarja. Mihael Merhold, 35 letni viničar od Sv. Jakoba v Slovgoricah, se je sankal po hribu navzdol. Zadel je s tako silo ob drevo, da je obležal ves krvav, nezavesten in s tremi zlomljenimi rebri. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Dva ponesrečenca se zatekla v ptujsko bolnišnico. 42 letnemu posestniku Antonu Mlaker je padel hlod na desno nogo in mu jo je zlomil. — V Bukovcu je padla pod lesom naloženi voz 38 letna manjša posestnica Jera Pršec in je dobila življenjsko-ovarne notranje poškodbe. Imenovana ponesrečenca sta se zatekla po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico.

Žrtev poledice. Mihael Leskovar, 34 letni raznašalec peciva iz Apač, je padel na poledeneli cesti, si zlomil desno nogo in so ga spravili v ptujsko bolnišnico.

Prometna nesreča na železniškem prelazu. Ne mine skoraj teden, da bi se ne zgodila na železniških prelazih nesreča. Franc Kokol, 42 letni naglušni posestnik iz Gasteraja, se je peljal s konjsko vprego proti Radencem in je zavil proti železniškemu prelazu. Ravno tamkaj je prelaz tudi podnevi bolj slabo viden. Kokol je peljal pa zvečer, ni videl luči bližajočega vlaka in radi v ojni dobljene naglušnosti ni slišal ropota in piska lokomotive. Prelaz tudi ni opremljen z zatvornicami in je zaokrenil voznik mirno voz preko tračnic, ko se je že pojavila lokomotiva, zagrabila voz ter konja in ju zdrobila. Kokola je poginjal siloviti sunek z voza daleč proč na stran, kjer je obležal nekaj časa nezavesten. Ako bi ga ne bilo sunilo z voza, bi bil ob življenje s konjem vred.

Radi neprevidnosti obstrejen. V neki meščanski družini v Ptujju je pregledoval dijak samokres. Ravnal je z orožjem tako neprevidno, da se je sprožilo in je zadela kroglja zraven stoječega brata, katerega so oddali v ptujsko bolnišnico.

Viničarija zgorela. V šesterzah pri Majšpergu je vpepelil ogenj radi slabega dimnika viničarijo posestnice Ane Sagadin. S poslopjem vred je uničenega precej vina.

Tako izgleda

ASPIRIN

SPREDAJ ZADAJ

KAJ SME NOTAR RAČUNATI

Mnogi naši naročniki so nas že nešteto krat izpraševali, kaka je tarifa notarjev, koliko sme notar računati. Da jim ustrezemo, smo v zbirki knjižic »Slov. gospodarja« izdali tudi to uredbo. Dobi se za 5 din. Naročniki »Slov. gospodarja« jo dobijo za polovično ceno.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor-Ptuj.

Oče treh nepreskrbljenih otrok smrtno ponesrečil. Ivan Žvar, 38 letni posestnik v Vranski gorci v župniji Buče pri Kozjem, je hotel podreti pri svoji hiši lipo. Najprej je odžagal vrh lipe, da bi drevo pri padcu ne poškodovalo sadnega drevja. Ko se je prežagani vrh odlomil, so veje zadele Žvara in je padel v velikem loku na tla. Pri padcu si je dvakrat zlomil levo roko in počila mu je lobanja. Hudo poškodovanega so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam. Občeprijubljeni in smrtnoponesrečeni zapuščajo poleg očeta ter matere ženo s tremi nepreskrbljenimi otroki.

Mlad hlapec smrtno povožen. Dne 27. januarja se je zgodila v Trbovljah nesreča, koje smrtna žrtev je postal 19 letni hlapec Franc Povše iz Trbovelj. Hlapec je spodrsnil na poledeneli cesti, padel pod kolo težko naloženega voza, ki mu je šel preko prs in je dobil tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegel, preden so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Smrtnoponesrečeni je služil pri posestniku Josipu Hauku v Lokah.

Huda poškodba pri delu. V Trbovljah na Dobrni pri Dukičevem obratu se je udri plaz zmrznjene zemlje in je priletel s tako silo v delavca Antona Žičkarja, da mu je zlomilo nogo v kolenu in kolku. Tovariš, ki je pomagal Žičkarju pri delu, je še pravočasno odskočil in ušel poškodbam.

Padel 20 metrov globoko. V Trbovljah pri cementarni so odstranjali delavci tvrdke Dukič lesni oder. Med delom je radi spodrsnjenja na odru naenkrat omahnil 25 letni delavec Franc Lambergar, doma iz Dobrunj. Padel je 20 m globoko in obležal nezavesten z notranjimi poškodbami. Stanje hudo ponesrečenega je zelo resno.

Kolo mu je šlo čez trebuh. Poln voz hlačov je peljal 35 letni hlapec, ki je uslužben pri Rebevšek v Celju. Padel je pod voz in kolo mu je šlo čez trebuh in je dobil hude notranje poškodbe. Hlapca so oddali v celjsko bolnišnico.

Otrok si zlomil nogo pri smučanju. Ida Pintar, šestletna sodarjeva hčerka iz okolice Pilštajna, je pri smučanju padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo nad kolenom in se zdravi v celjski bolnišnici.

Otrok podlegel opeklina. V Bezgarjih pri Osilnici na Kranjskem sta ostala sama v kuhinji pri zakurjenem štedilniku bratec in sestra. Vladko je po nesreči razgal krilce svoji sestrici, ki je bila naenkrat vsa v plamenih, je tekala sem in tja in vpila na pomoč. Prihitali so na pomoč domači, ki so strgali z otroka gorečo oblečko, a je že bil toliko opečen, da je drugi dan umrl vsled prehudih opeklin.

Strahovita eksplozija v predmestju Parisa. V Villejuif pri Parizu je imela pariška policija preskuševališče za razstrelivni ma-

terijal. V tem preizkuševališču so raziskovali bombe in razstrelivo, ki je bilo zadnje čase zaplenjeno pri nekkih zarotnikih. To nevarno snov so sedaj hoteli odpeljati in zato so nalagali eksplozive na dva tovorna avtomobila. Pri nakladanju pa je padla ena granata na tla in se razpočila. V tem trenutku so eksplodirale vse že naložene bombe ter granate. Učinek eksplozije je bil strahovit. Od tovornih avtomobilov ni preostalo nič. 18 okoli stoječih oseb je eksplozija raztrgala na drobne kosce in je raznesel zračni pritisk posamezne dele teles 300 metrov daleč. V območju dveh kilometrov so popokale vse šipe na oknih.

Razne novice

Radi praznika 2. februarja smo zaključili »Slovenskega gospodarja« že v ponedeljek 31. januarja. — Uredništvo.

Izreden nebesni pojav. V noči 26. januarja so opazovali po vsej osrednji Evropi med 20. in 22. uro izredno močan sij, o katerem so mislili v Mariboru in tudi drugod, da prihaja od velikega nočnega požara. Kmalu je bilo jasno, da ne gre za požarni odsev, ampak za nebesni pojav, tako zvani severni sij ali polarno luč. Ta pojav je v naših krajih redek, v severnih pokrajinah pa nastopa pogostoma. Prav na severu pa je ta sij nekaj vsakdanjega, zlasti zdaj, ko vlada tamkaj šestmesečna polarna noč. Največji severni sij so opazovali v noči na 9. januar 1831 in je segal od španske prestolnice Madrid do Sibirije. V osrednji Evropi je bila doba večjih severnih sijev od 1715 do 1745. V Berlinu so našli leta 1734 35 takih nebesnih pojavov. Severni sij se je pojavljal po srednji Evropi od 1788 do 1790. V Mariboru so opazovali to prikazen zadnjič v poletnem času 1894.

Prerokba vremenoslovcev iz zadnjega polarnega sija. Zgoraj poročamo o izrednem pojavu polarnega sija, katerega so opazovali po vsej Evropi. Iz tega nebesnega pojava prerokujejo vremenoslovci, da bomo imeli sredi februarja izredno hudo zimo s sneženimi viharji. Pomlad bo mila in suha, poletje pa nenavadno vroče s hudimi nevihtami in deževjem.

Upanje na zopetno vzpostavitev prometa. Lani je močno narasla Drava deloma razdrila most, ki veže Vuzenico z Muto. Most so začeli popravljati in je prevzel delo gradbeni mojster Franc Priglau iz Marenberga. Popravilo bo najbrž dokončano v dveh mesecih in bo dolgo časa prekinjeni promet med obema bregovoma Drave zopet vzpostavljen.

Z letali iz Rima v Brazilijo. Dne 24. januarja so se dvignila v Rimu v zrak tri velika italijanska letala na polet čez afriško puščavo Saharo in Atlantski ocean v glavno mesto Brazilije Rio de Janeiro. Eno letalo je bilo pod vodstvom Mussolinijevega sina Bruna. Letala so letela v višini 4000 do 5000 metrov in so vozila z brzino 420 km na uro. Letala so pristala v Dakaru, ko so preletela Saharo in so prevozila do tega cilja 4200 km. Nadaljna pot je vodila italijanske letalce čez Atlantski ocean. Dne 25. januarja popoldne so dosegla letala brazilski otok Fernando Noronha, odkoder so krenila naravnost proti Rio de Janeiro, kjer so jih v večernih urah omenjenega dne zelo slovesno sprejeli. Vsa pot iz Rima v Brazilijo je dolga 10.000 km in so jo prevozili Italijani v 24 urah.

Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze legionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični podatki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. februarja zanesljivo javijo glavnemu odboru Legije koroških borcev v Ljubljani, Predškofijo 18/I, pisмено ali ustno ob delavnikih med 17 in 19.

Enodneveni tečaj o trsnih rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v ponedeljek 14. februarja in v ponedeljek 21. februarja, obakrat od 8 do 12 in od 14 do 18. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in se zanimanci lahko udeležijo enega ali drugega.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Aretiran, ker je ponarejal vosek. V minulem letu je prodal v Poljčanah trgovcu Suppancu neki brezposelni večjo količino čebelnega voska po nizki ceni. Suppanc je ponudil vosek belgrajskim tvrdkam, ki ga pa niso vzele s pripombo, ker je ponarejen in obstoja iz 60—70% parafina in cezerina. Orožniki iz Poljčan so končno izsledili ponarejevalca v Kamnici pri Mariboru, kjer je kuhal vosek v baraki v starem karbidnem sodu. Zaplenili so mu 80 kg potvorbe in njega samega so predali sodišču. Gre za Srba Randjeloviča iz Niša, ki je imel že večkrat opravka s sodiščem.

Zobar, ki je izdiral zobe s prsti, v zapetu. Po naših sejnih se je pojavljal Hrvat Petrovič, ki je drl zobe s prsti in je s tem precej zaslužil. Poznan je bil posebno na Dolenjskem, kjer je skoraj na vsakem sejmu kazal svojo zobozdravniško spretnost. Zdravniki so ga ovdarili, orožniki so ga začeli zasledovati in sedaj so ga zaprli. Zoper zobne bolečine je prodajal posebne kapljice, katere so mu zaplenili. Hrvat je prodajal navadno studenčnico, kateri je primešal nekoliko malisnega soka.

Tolovajski nastop brezposelnih postopačev. Pekovski pomočnik tvrdke Bučar v Kranju je pripeljal z avtomobilom kruh in slaščice pred trgovino Anice Grm. Iz sosedne krčme sta se pojavila brezposelna delavca: Franc Mihelič, doma iz okolice Škofje Loke, in Ivan Brezar iz Trebnjega. Pijana postopača sta zahtevala od peka slaščic, katerih jima ni dal, ampak je odnesel kruh v trgovino Anice Grm. Brezposelna sta prišla v trgovino, kjer sta nasilnim potom hotela priti do slaščic. Pek se je hitro obrnil in odbrzel v Kranj na avtomobilu po orožnike. Med tem pa je pograbil eden od potepuhov nek topi predmet in je z njim dvakrat udaril trgovko, da se je zgrudila nezavestna. Kmalu zatem se je vrnil mož trgovke, ki je oskrbel ženi zdravniško pomoč, napadalca pa so odgnali orožniki v Kranj v zapore.

V zadnjem hipu ušel napadalcu. Po prodaji prašičev se je vračal na volovski vpregi Tomaž Gabrijel proti polnoči iz Trebnjega proti Grmu pri Ponikvah na Dolenjskem. Gabrijel je imel pri sebi precej denarja. Pri Grmovšekovem kozolcu na Ponikvah ga je pričakal neznanec in ga je udaril od zadaj po glavi, da bi ga zbil z voza. Gabrijel je takoj znal, da gre za ro-

parski napad, skočil je z voza in zbežal k sosedu Lavrihi. Ko je napadalec videl, da hiti Gabrijelu na pomoč moški, je zbežal praznih rok.

Izpred sodišča

Po več letih pojasnjen zločin in obsodba krivecev. Oktobra 1933 je prišel v Pernice nad Muto iz Avstrije posestnik Avgust Perhtold. Pri nas je hotel kupiti vole in jih iztihatapiti. V Pernicah je naletel na soseda Ferdinanda Dularja. Oba sta se podala v perniško krčmo Štruc, kjer sta prenočila in pozvedovala, kdo bi imel vole na prodaj. Gostilničarjev sin Kristijan Štruc je peljal Avstrijca do Sp. Viženge k posestniku Fr. Uršniku, ki je bil pripravljen na prodajo volov za 460 avstrijskih šilingov. Perhtold je imel s seboj samo 390 šilingov in si je izposodil primanjkljaj pri znanu na Muti. Kupljene vole so odgnali na Pernice, jih spravili v hlev pri Štrucovih in naslednjo noč so jih hoteli pretihatapiti v Avstrijo. Krčmarjev sin Kristijan Štruc je pregovoril domačega hlapca Karla Salcmana, da bi naj na meji s samokresom v roki nastopil kot graničar, oddal par strelav, ki bodo prepodili tihatapca in voli bodo ostali Štrucu. Vole je pomagal gnati proti meji Kristijan Štruc. Hlapec je dobro igral vlogo obmejnega stražarja in Avstrijca sta bila zadovoljna, da sta ušla preko meje. Vole sta Štruc in Salcman odgnala v Pernice in od tam k Salcmanovemu bratu na Kozji vrh in ta jih je prodal. Hlapec Salcman je dobil 100 din nagrade in ponošen suknjič. Radi vedno bolj pekoče vesti je lani januarja hlapec priznal prijatelju o razbojniškem napadu. Vso zadevo je zadnje dni obravnaval mariborski kazenski senat. 28 letni Karel Salcman je bil obsojen na 18 mesecev, Kristijan Štruc na dve leti in Franc Štruc na tri mesece strogega zapora in 600 din.

Na dosmrtno ječo obsojenega niso mogli več obsoditi. Pred mariborskimi sodniki je dajal 28. januarja odgovor roparski mo-

rilec Karel Štern s Pobrežja pri Mariboru. Štern je umoril in oropal pred poldrugim letom s pomočjo Kolerja in Belaka upokojenega financarja Strajnsaka na Pobrežju. Radi roparskega umora je bil obsojen na dosmrtno ječo. Zgoraj omenjenega dne ga je klicalo sodišče na odgovor radi tatvine 3000 din, katero je zagrešil pred krvavim dejanjem v družbi nekega mladoletnika v tekstilni tvornici. Štern je priznal očitano dejanje. Ker je že prejel najvišjo kazen, ga za ta primer niso mogli obsoditi. Njegov soobtoženi krivec je bil obsojen na šest mesecev zapora, pogojno na dve leti.

31 let je star in na 31 letno robijo obsojen. Jožef Urbanč, 31 letni posestnikov sin iz Mrtvic pri Krškem, je bil obsojen na 25 let robije in je prestajal kazen v kaznilnici v Nišu. Po pobegu iz kaznilnice je bil 45 dni na svobodi in je med tem časom zakrivil tele zločine: 22. oktobra je vlomil pri posestniku Antonu Žabkarju v Križišču in mu ukradel tri suknjiče, žametaste hlače in klobuk v vrednosti 520 din, v noči na 24. oktober je vlomil pri posestniku Janezu Kosovanu v Jelšah in mu odnesel 27 tisoč dinarjev gotovine, njegovi hčerki 50 din in sinu Vinku uro z verižico, vredno 300 din; 5. novembra je na svojem domu napadel z nožem brata Franceta in njegovo ženo Ano, ju precej poškodoval in napravil v hiši z razbijanjem 3000 din škode. Radi naštetih zločinov je bil te dni Urbanč v Novem mestu obsojen na ponovnih šest let. Sedaj znaša njegova kazen 31 let in ravno toliko je izprijenec star.

Slovenska Krajina

Sv. Sebeščan. Dosedaj so darovali v denarju za naš Prosvetni dom sledeči gg.: Benko Josip, narodni poslanec, 250 din; »Karitas« 150 din; Županek 50 din; Kerec Franc 50 din; neimenovan učitelj 50 din; iz Francije Gomboši (Šalamenci) 50 din; Bencak-Zölkš-Broder 50 din; Kološa (Šalamenci) 20 din; Pečak 20 din; Zelko

PRI KASLJU

IN
HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobivase v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937

Peter 50 din — skupno 740 din. Bog plačaj! Posnemajte! Dijaški zavod Martinišče nam je tudi črtal dolg 130 din. Darovi naj se pošiljalo Prosvetnemu društvu ali župnijskemu uradu.

Sv. Sebeščan. Še par besed o naši loteriji. Poslali smo deset srečk tudi vsakemu g. duhovniku v Prekmurju in vsakemu društvu, oziroma župniji 125 ali 250 srečk, pač z ozirom na velikost župnije. Devet gg. duhovnikov ni vzelo niti ene srečke in nam jih seveda tudi niso vrnil. Od teh najbrž še dobimo po 40 din ali pa vsaj srečke nazaj. Isto se nam je godilo tudi po ostali Sloveniji. Med 20 župnijami v Prekmurju sta edino Pertoča in Sv. Benedikt, ki nista vzeli niti ene srečke. Ne krivimo ljudi, ampak tiste, katerim smo poslali srečke. Več primerov smo imeli, da so nam društva srečke odklonila, pa so nam pozneje drugi prodali po 50 ali še več srečk. N. pr.: društvo v Beltincih je prevzelo le par srečk, druge nam je takoj vrnilo. Naknadno smo poslali v to župnijo privatnikom srečke in so

Srebrn zaklad sredi mesta

Ko so v Stockholmu kopali v kleti neke hiše v starem delu mesta, so delavci zadeli na zaboj, ki je bil poln srebrnikov, med katerimi pa sta bili tudi dve bakreni skodelici, v njima pa polno srebrnega posodja in orodja. Ves srebrni zaklad je tehtal nad 200 kilogramov. Med srebrnimi posodami je tudi samovar za čaj, na katerem je vdolbena letnica 1707, dalje velikanška ovalna skleda v tako zvanem nürnberškem slogu ter več manjših skodelic, velikih srebrnih žlic in žliček ter tudi rožev in vilic. Srebrnikov je nekako 18.000 kosov. Na dnu je bil prirepljen ostanek stare listine, katere pa še niso mogli prebrati ter tudi

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Pri kateremkoli kmetu je poginilo svinjče, se je že pojavila pri njem žandarska patrolja ter konjedec z dvema pomagačema. Neusmiljeno so pobili vse in tudi povsem zdrave svinjske rilce. Ubite živali so stehali, naložili na voz in so jih odpeljali bogznajkam. Orožniki so zagotavljali obupane kmetiče, da jim bo plačala državna blagajna zaplenjeno svinjsko blago po dnevni ceni.

Brezobzirno pobijanje kmečkih svinj je rodilo največjo nejevoljo. Ljudje so ovajali oblasti drug drugega in radi tega so imele pobijalske komisije polne roke dela. Zelo redki so bili oni poljanci, ki so bili obvarovani kužne bolezni in šintarskega obiska, kakor so prekrstili kmetje oblastne pokončevalce svinjske kuge.

Med srečnimi, ki je bil obvarovan pred kužnim udarcem, je bil tudi Potočnikov Gašper. Kuga mu ni izpraznila svinjaka in ravno to ni bilo povolji soseski. Dolžila ga je, da je zakopal v noči na skrivaj poginule svinje. Z zemljo prikrito blago je nado-

4 mestil z na Hrvaškem kupljenimi svinjami, da se je lahko izkazal s staležem, kakor ga je imela zabeleženega oblast.

Pri razsajanju kužne bolezni so zavistneži nekako pozabili na razmah Potočnikovega imetja. Nobeden ni več govoril, kako in zakaj se je povzpел Gašper med imovitejše. Kar preko noči je prepodila prvo nevoščljivost druga: zakaj bi bil ravno Potočnik obvarovan pred strašno nadlogo, katera je tepla skoro vse druge in jim ugonabljala težko pridobljen in nezaten špeharski dobiček.

Namigovanja in očitne govorice o ponočnem pokopavanju na kugi poginulih svinj na Potočnikovi ogradi so se priplazile tudi do žandarskih ušes. Lepega jutra na vse zgodaj je prejel Potočnik šintarski obisk.

Pregled njegovih svinj, svinjakov in ograje, katera bi naj prikrivala na skrivnem pokopana svinjska trupla, je pokazal ravno asprotno, kakor so se glasile ovadbe. V a sumničenja so se razletela v škodoželjno ovadbo, da je bil najzgodnejše podlage. Potočniku je pač priznala svinjska kuga. Vse drugo, česar so ga dolžili sosažani, je bila nudobna izmišljotina.

DOSEVAJ SO IZSLE SLEDECE KNJIŽICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga	5 din
2. Kako si sam izračunam davek	4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)	
4. Predpisi o cestah in prometu na njih	14 din
5. Zakon o volitvah naodnih poslancev	8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah	5 din
7. Koliko sme odvetnik računati	5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetov dolgov	5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah	5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev	5 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

nam jih prodali 75; skoraj isti primer je bil v Lendavi. Srečke so nam odklonili tudi naši ljudje, ki nimajo družin, pač pa nabranega veliko ljudskega denarja. Naj se ne čuti nihče užaljenega, to pišemo samo zato, da ne bo nihče stavljal velikih upov v prav nikogar. Zapisnik, oziroma seznam naših dobrotnikov je vsakemu na vpogled. — Občinska pisarna se preseli v hišo g. Zokš Ludovika, posestnika in trgovca. Tako je sklenil občinski odbor na seji, ki jo je vodil okrajni glavar g. dr. Bratina. S tem je huda borba končana. Daj Bog, da bi se duhovi pomirili in da bi prišlo do medsebojne ljubezni!

Srednja Bistrica. Nenadoma nas je 21. januarja zapustila v cvetu svojih let 12letna Vagnerjeva Agica. Priljubljeno deklico so spremili na zadnji poti njeni učitelji, součenci in součenke v polnem številu. Tudi drugih ljudi je bilo veliko navzočih, tako da je bil pogreb res veličasten. Dobri Agici naj bo zemljica lahka! Vi pa, dobri oče, zvesti sotrudnik našega katoliškega časopisja; draga mama in sestra, potolažite se v Gospodu!

Dolnja Bistrica. V ponedeljek 24. januarja je našel osemletni Danek prezgodnjo smrt pod ledom globokega jarka. Ko se je namreč vračal

po bližnji iz šole, se mu je nenadoma vdri led pod nogami in Danek je izginil pod njim. Malemu dečku so njegovi učitelji in součenci priredili ganljiv pogreb.

Sezonski delavci. Kakor izgleda, bo letos odšlo iz Prekmurja vse, kar je za delo sposobno. Veseli nas, da je za naše delavstvo odprta pot v Nemčijo in Francijo, vendar pa bi morali iti tudi tu do gotove maje. Plače so dobre, posebno v Nemčiji, kjer se zasluži v dobrih mestih tudi 1000 din mesečno ali še več. In ta pohlep po denarju našim ljudem ne da miru, posebno na Goričkem. Mladina, 15—16 let stara, sili v svet in če jo vprašaš, zakaj, dobiš odgovor: Ker tudi drugi gredo. Torej če gre en potreben, pa jih gre tudi deset nepotrebnih. Ker je v Nemčiji letos dosti mest na razpolago, bodo ostali doma le šolski otroci in starčki. Mladina odide in je v svetu brez nadzorstva. Strašne reči človek lahko zve, če se le malo zanima za življenje naših sezoncev. Tujega jezika ne razumejo, k službi božji ne hodijo in to ali radi dela ali radi daljave do cerkve, saj je v Nemčiji večina luteranskih cerkva. Versko življenje peša, moralno mladina pada, kar je končno tudi razumljivo. Seveda se vsi ne smejo obsoditi. In starši na to dosti ne gledajo, glavno jim je, da njihova mlada hčerka prinese domov nekaj jurčkov. V cerkvah na Goričkem lahko gledate fašenke. Revna dekleta pridejo iz tujine domov z bubi-frizuro, s klobuki in nališpane, da ne ve več, ali bi ji rekel milostljiva ali še kaj višjega. Nekatera dekleta gredo v tujino samo radi obleke in prostosti. Marsikatera postane v tujini nesrečna za vse življenje. Je to naše izseljevanje že neke vrste bolezen. Da se doma pri gospodarstvu ne more vse v redu opraviti, je razumljivo, ko najboljše delovne moči odidejo in so doma le pozimi. Pa so čudni ti naši sezonci. Ko se v jeseni vračajo, zatrjujejo, da ne bodo več šli, a komaj mine božič, so že nestrpni, kakor ptice selivke. Po našem mnenju naj mladina pred 20 let ne bi šla v svet, kajti kakor skušnja uč, taka mladina najlažje propade. To velja posebno za take, ki imajo doma dovolj dela in jela. Ali morda nimam prav?

Nebesni pojav smo videli seveda tudi pri nas v Slovenski krajini. Ljudje so se prestrašili in so govorili in še govorijo marsikaj. Nekateri so

tudi mislili na požar. Pa ti ne verjamejo, če jim razlagaš ta naravni pojav. Pravijo, da je to sigurno znamenje za vojno ali celo za konec sveta. Da so že madžarski vojaki na meji itd. itd. Ne vem, ali iz šale, ali česa drugega celo po Goričkem govorijo, da so imeli na Tišini baje celo sv. mašo med tem pojavom, ker so mislili, da bo vesoljna sodba. To si je gotovo izmislila le gorička hudomušnost. Ljudje, bodite pametni in se ne razburjajte; to je čisto naraven nebesni pojav

Naši rajni

Marenberg. V soboto na vse zgodaj se je zglašil pri g. šolskem upravitelju Božidarju Tomažiču angel smrti in vzel s seboj nedolžno dušo njegove edine hčerke, mlade trpinke Majde. Ja jo popelje na kraj večne sreče. V ponedeljek 24. januarja pa so žalostno peli zvonovi, ko smo njeno truplo spremljali k zadnjemu počitku. Ob grobu nepozabne sta se poslovila od nje šolarce v imenu šolske mladine in g. katehet. Izredno lepa udeležba je pokazala, kako občani sožalujejo in sočustvujejo z razžaloščenimi obitelji. — Srečna Majdica, tebi pa kličemo: Na svidenje! — Po svoje plačilo sta šla v tem letu tudi še Lovrenc Strasser, priden in zanesljiv delavec, v 80. letu svojega življenja, in občinska reva Ana Uličnik, roj. Redek. Naj počivata v miru!

Jazenina. Proti koncu lanskega leta smo položili v hladni grob mladenko Terezijo Dajčman iz Poličke vasi. Bila je od mladih let pošteno dekle in naročnica dobrih krščanskih listov. Z največjo vestnostjo je izvrševala svoje krščanske dolžnosti. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. gorah. Umrl je slikarski pomočnik Milan iz rodbine Zeletinger-Fuks. Dosegel je komaj starost 26 let. Bil je vesten in delaven v svojem poklicu ter ob skromnem življenju zbiral prihranke, da si v letošnjem letu ustanovi svoj lasten dom. Njegovega pogreba sta se poleg domače gasilske čete udeležili tudi gasilski četi iz Sv. Jakoba in Sv. Ane v Slov. gorah. — Dragi Milan, počivaj v miru! Preostalim naše sožalje!

Slučajno odkritje

Med resnično natančnim pregledovanjem Potočnikovih svinjakov je opazil eden od orožnikov čisto slučajno na zastrtem oknu štibelca stojalo s fotografiranimi ploščami. Domači so bili vsi krog komisije. Žandar je jemal nemoteno s stojala eno ploščo za drugo, jo podržal proti luči in se je čudil vidno steklu zaupanim slikam, katerih je bilo več.

Ko je že zaključila komisija oblastni pregled in je naročil Potočnik za gospode prigrizek, se orožnik še vedno ni ganil od okna izbice. Poklical je ostale tri tovariše z dvorišča in jim zapovedal, naj ne pustijo nikogar ven in ne noter. Nehote je odkril nekaj, kar je za oblast večjega pomena kakor pobiranje in uničevanje svinjske kuge po vsem Dravskem polju.

Nenaden nastop orožništva je pretresel do hipne obledelice na obrazu gospodarja Gašperja in starejšega sina Jožeta. Obstala sta kakor pribita, spogledala sta se in znala, da se je zasukala ovadba iz zavisti sosedov nenadoma v čisto drugo in za vso hišo porazno smer.

Žandar ob oknu je prenehal z ogledovanjem plošč. Krenil je v vežo in hotel v čumnato, ki je bila zaklenjena. Udar s puškinim kopitom je omajal zapah.

Oko postave je presodilo z enim pogledom po sobici, da je odkrita ter razkrinkana ponarejevalnica desetakov s pomočjo fotografičnih plošč.

K pregledu odkritja povabljeni stražmojster je ukazal ukleniti očeta in sina. Orožniki so se lotili hišne preiskave. Brez posebnega truda so našli ter zaplenili mnogo več, kakor so prvotno domnevali. V dobro zaklenjeni hrastovi manjši škrinji pod posteljo so bili celi šopi napol izdelanih desetakov ter bankovcev po petdeset goldinarjev, zaloga fotografičnih plošč, papir, razne kemikalije in dva aparata za fotografiranje.

Pri takem in toliko obsežnem odkritju bi bilo vsako zanikanje krivde zaman. Na licu mesta sestavljen zapisnik je vseboval skesano priznanje očeta in sina, ki pa sta oba zamolčala ime učitelja ter mojstra, Andreja Hvaleca iz Leskovca. Očividno je bilo, da je moral nekdo starejši izvežbati v toliki spretosti nad vse težavnega ter zamotanega potvarjanja s fotografičnimi ploščami 19 letnega kmečkega fanta, čeravno je bil zelo brihten.

Žandarji so zaslišali nekatere sosede. Koj so imeli v mreži še tretjo in najtežjo ščuko — Haložana Hvaleca.

(Dalje sledi)

ne vedo, ali se nanaša na izkopani zaklad ali ne. O tem zakladu za sedaj vedo le toliko, da je bil nekdan lastnina bogatega stockholmskega meščana Janeza Frederika Lohe. Kako je potem ta zaklad prišel v klet njegove hiše, pa še ne vedo. Zaklad so oddali sedaj državnemu zgodovinskemu muzeju v Stockholmu.

250 metrov pod morje so se spustili potapljači z italijanske potapljaške ladje »Titan« v pristanišču Speciji. Največja globina, ki so jo potapljači dosedaj dosegli, je bila 150 metrov.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Sv. Anton v Slov. goricah. Dan pred svojim 80. rojstnim dnevom je šel po zaslužen plačilo naš zvesti pismonoša Franc Žižek. Polnih 36 let je pridno in vestno izvrševal svoje dolžnosti. Polnih 36 let, dan za dnem po slovitom slovenjgoriškem blatu, v dežju in snegu, v viharju in vročini, je nesel vesele pa tudi žalostne novice — zlasti za časa vojne, ko so matere s strahom in trepetom v srcu čakale na vest svojih mož in sinov z bojišč. S svojo šegavostjo si je pridobil srca vsega ljudstva, vse ga je poznalo, staro in mlado — vsi so ga radi imeli. Za 36 letno zvesto službovanje mu bodi časten spomin!

Središče ob Dravi. V nedeljo 23. januarja se je pomikal iz Godeninec proti Središču dolg žalni spreved. Spremili smo na zadnji poti prerano umrlega učenca Ivana Ivanuša, sina ugledne Ivanušove družine v Godenincih. Pogreba se je udeležila šolska mladina z zastavo in Marijin vrtec z zastavo. Ob grobu se je poslovil od pokojnega šolarja g. župnik, šolski zbor pa je tovarišu zapel »Spomladi vse se veseli«. Užaloščeni družini Ivanuševi naše sožalje!

Sv. Andraž v Halozah. V Gospodu je zaspala nadvse priljubljena in spoštovana mamica Rozika Vindiš, veleposestnica iz Sp. Leskovca.

Bila je vedno vesele narave, ugledna gospodinja, z vsakim prijazna in v vsakem oziru vsem postrežljiva. Draga Rozika, želela si ljubelega zdravja, zato si iskala pomoči v bolnišnici v Mariboru, in še razna zdravila, a bilo je vse brez uspeha. Zapustiti si morala svoje drage domače, v najlepših letih 38 let življenja, in se preselila na svoj večni dom. Kako spoštovana, vzorna krščanska kmečka mati je bila, je pričal njen pogreb. Počivaj v miru, draga mamica, na veselo svidenje z vsemi svojimi v nebesih! Tvojim ostalim žalujočim pa naše sožalje!

Globoko pri Brežicah. Težka izguba je zopet zadela hišo Preskarjevih. Komaj pred dobrimi tremi leti je družino zapustila dobra mama Preskarjeva. Zdaj pa je bridka usoda nenadoma iztrgala mladi družini še mlado gospodinjico in dobro mamico Ančko Preskarjevo, ki je zapustila užaloščenega moža Antona s petero neboljenimi otročki. Pogreb pokojne je bil na župnem pokopališču v Pišecah 22. januarja. Na grobu je spregovoril v slovo ganljive besede g. Kodrič, provizor iz Pišec, v imenu domačih pa se je v izbranih besedah od nje poslovil svak pokojne g. Preskar Ivan iz Novega mesta. Družini Preskarjevi naše iskreno sožalje!

Društvene vesti

ŠENTLENARČANI IN OKOLIČANI — POZOR!

Pevsko društvo »Maribor« zapoje 6. februarja v št. Lenartu v Slov. goricah v društveni dvorani ob treh popoldne »Kovačevega študenta« in še druge vesele. — Na veselo svidenje!

*

Ribnica na Pohorju. V zadnji številki »Slov. gospodarja« (in tudi že parkrat poprej) se je nas Ribničanov spomnil g. dopisnik od Sv. Antona na Pohorju. Bodisi, da je to storil zaradi pomanjkanja novic v domačem kraju, bodisi iz resnične ali samo navidezne ljubezni do nas, ali pa morda iz majhne nevoščljivosti — to je vseeno — eno drži: Ribničani smo mu hvaležni za pozornost, ki jo nam posveča, in še bolj za reklamo, ki jo dela za nas — kar brezplačno. Tudi njegovo željo, da naj za predpustni čas pripravimo na odru kako šalo, mu bomo izpolnili. Še več kakor šala bo! 20. februarja bomo namreč igrali slovito komedijo ruskega pisatelja Gogolja »Ženitev«. Zato upamo, da bomo takrat videli v dvorani mnogo prijateljev od Sv. Antona. Vabimo pa tudi druge sosede, ki nas sicer nimajo tako radi kakor Antončani, da pridejo pogledat našo »Ženitev«, ki bo taka, da take še nobeden ni videl!

Št. Janž na Dravskem polju. Dne 7. in 8. februarja se vrši pri nas tečaj za vsa — predvsem pa za mlajša dekleta naše župnije. Na programu so predavanja z verskega, socialnega in organizacijskega področja, tudi za veselje bo poskrbljeno. Tečaj se bo začel oba dni s sv. mašo ob 7.30. sklep prvega dne ob 16 z večernicami. V torek bo po večernicah še sestanek s starši, združen s prireditvijo, ki jo pripravljajo dekliški krožek. Starše tem potom vladno vabimo: Pridite, da se boste prepričali o potrebi katoliške mladinske organizacije! Tečaj priredi Zveza dekliških krožkov iz Maribora. Pričakujemo vsa dekleta naše župnije, vabljeni pa so tudi dekleta iz bližnjih župnij. Ta tečaj mora poziviti gibanje krožka in roditi tudi stalne uspehe. Pridite res vse!

Sv. Ana v Slov. goricah. Nedelja 23. januarja je bila dan katoliške prosvete za našo župnijo. V cerkvi je bilo skupno sv. obhajilo in pridiga o

koristi katoliških prosvetnih organizacij, ki so sejalci božjega semena. Popoldne pa je bil v katoliškem prosvetnem domu občni zbor društva, ki bo obhajalo drugo leto že 40 letnico svojega obstoja. Iz poročil odbornikov povzamemo, da je društvo dobro skrbelo po svojih pravilih za umsko, versko in moralno ter narodno izobrazbo, pa tudi za razvedrilo in kratek čas. Prireditve z igrami, ki jih je bilo sedem, so bile dobro obiskane. Društvo je priredilo materinsko proslavo in Miklavžev večer z obdarovanjem šolarjev. Društvo ima tamburice in tamburaški zbor, ki skrbi ob prireditvah za prijetno razvedrilo in kratek čas. Društvo goji tudi petje in telovadbo ter ima fantovski in dekliški krožek, ki sta imela skupno s člani obeh Marijinih kongregacij vsak po devet sestankov, cerkvenih in izvenckvenih. Društvena knjižnica, ki je odprta ob nedeljah in praznikih, šteje nad 500 knjig raznovrstne vsebine. Člani so si izposodili 423 knjig. Nemala zasluga Katoliškega prosvetnega društva je tudi, da znaša število naročnikov »Slov. gospodarja« stalno okoli 180. Katoliško prosvetno društvo je ob meji, državni in slovenski, prav tako potrebno in koristno kakor je bilo v prejšnjih letih. Le versko globoka in moralno neoporečna mladina je zarja boljše bodočnosti in nepremagljiva skala ob navalu tuje moči.

Ljutomer. Knjižnica Prosvetnega društva posluje vsako nedeljo po osmi sv. maši. Zadnje čase si je društvo zopet nabavilo nekaj novih knjig. — Fantovski odsek ima vsak torek redni sestanek ob 19 v Katoliškem domu. Vsak petek zvečer so vaje. Prvo soboto v mesecu imajo fantje fantovskega odseka zborni sv. mašo in skupno sv. obhajilo. Fantje, pridružite se in pridite!

Središče. Mariborski »Ljudski oder« bo gostoval 6. februarja v Društvenem domu s tridejanko »Dva para se ženita«. Začetek ob sedmih zvečer.

Frankolovo. Na Svečnico se vrši po sv. maši občni zbor Katoliškega prosvetnega društva Slomšek. Občni zbor se vrši v dvorani društvenega doma. Najiskreneje ste vabljeni vsi člani društva in vsi dobromisleči Frankolčani. — Po občnem zboru bo tamburaški zbor fantovskega odseka zaigral par narodnih komadov. Na svidenje v polnem številu! Bog živi!

Oblast na bajonetih

Članek s tem naslovom prinaša o Rusiji dobro poučeni list »Znamja Rossii« v 12. številki leta 1937. Članek opisuje, kako se je po 20 letnem vladanju boljševikov vse odvrnilo od njih. Mladino so po Komsomolu leta in leta obdelovali, da bi služila njihovim namenom, toda ta mladina zdaj zapušča nauk svojih marksističnih učiteljev. Tudi armado so urili in pripravljali le za svoje namene, a tudi ta ni več zanesljiva. Kreml, oziroma Stalin s svojo družbo se more opirati edino na armado notranje ohrane, to je na armado Čeke.

Člankar opisuje položaj na kmetih, ki je obupen ter navdaja boljševike z velikim strahom. Silna jeza vlada med kmeti, ker jih oblast samovoljno preseljuje iz enega kraja v drugi kraj. Tako so iz strateških ozirov preselili 20.000 družin iz Leningrajske oblasti v Stalingrajski in Saratovski okraj ter na Krim. Meseca februarja bodo preselili 23.000 kolhoznikov iz zapadnih obmejnih krajev v notranje kraje države.

Enako so zelo nezadovoljni tudi delavci. Po raznih krajih države prirejajo velike shode ter zahtevajo, da se jim zviša plača in zniža cena raznim živilom.

Najbolj zanimivo za nas pa je, kakšen je položaj v komunistični stranki sami. Člankar piše: Neprestana čistka (čiščenje), procesi, izgnanstvo in kazni članov komunistične stranke nam pričajo o njenem razpadu. Na podlagi zadnjih poročil meseca novembra o moči sil v komunistični stranki je na strani Kremla še komaj 30% stranke, na strani opozicije pa 70%. V zvezi s tem se ni čuditi, da so se ponovni poskusi stranke, najti pot k sporazumu, nedavno končali z neuspehom. Borba v komunistični stranki zadnjega pol leta je prišla do vrhunca, ker so ukrepi Ježova in Ždanova proti nepokornim komunistom izzvali silen odpor Molotov-Vorošilove skupine. Meseca junija je med komunisti v Moskvi hodilo pismo iz roke v roko s podpisom: Stari boljševiki. Pismo je bilo naslovljeno na Stalina. V pismu se je zahtevalo, da se opusti nasilje do članov stranke, ker vsakodnevni strelji, zapori in izgnanstvo so silno poostriili vzajemne odnose med člani stranke. Pismo se je končalo z zagotovilom, da se Kremlu ne bo posrečilo potom nasilja streti odpora stranke in dobiti od nje podporo za nov pravec, ki je nasproten boljševiško-leninski liniji.

Čez mesec dni, avgusta 1937, je postalo znano pismo pozneje izginulega Sulimona. »Ni člana v stranki,« je pisal vodstvu stranke, »ki bi ne videl, kako se vaša borba s člani stranke za vas vsak dan otežuje. Na mesto deset borcev proti vaši diktaturi, ki jih izločite iz stranke, pride na stotine novih. Razposlati vso stranko v taborišča za prisilno delo ne more niti tovariš Ježov. Še manj mogoče pa je njene borbe »tepsti«, kakor zahteva tovariš Ždanov. Ako vi zakrivate oči za vse posledice vaše borbe z vso stranko, vidimo mi jasno njen konec, vaš poraz.«

Tvo dvojno pismo nam pove vse, namreč notranjo borbo komunistov na življenje in smrt — za oblast.

Meseca junija je bil razpuščen komunistični odbor v Tomsku, avgusta je bilo odpuščenih 65% uradnikov in uslužbencev sovjetske telegrafске agenture Tass. V času od 20. junija do 20. julija 1937 je

bilo odpravljenih v politične zapore nad sto članov stranke. V koncentracijske taborne je bilo poslanih 619 in v izgnanstvo 243, ustreljenih pa je bilo leta 1937 in tri mesece po kamenevo-zinovskem procesu okrog 4000 članov stranke. Vsa ta dejstva nam kažejo v komunistični stranki na Ruskem boj vseh proti vsem.

Tako poroča list »Znamja Rossii«. Ako bi šlo tako naprej, bi moral eden podleči, najbrž bi odletel Stalin. V Beogradu so imeli Rusi zborovanje, kjer so govorili, da

je polom v Rusiji neizbežen in da bo zopet treba iti v boj. Toda med tem se je nekaj zgodilo, a ne vemo kaj. Morda je Stalin popustil? Centralni izvršilni odbor komunistične stranke je zadnji teden izdal naredbo, da nasilja prenehajo. Vsaka izključitev iz stranke v masah je prepovedana. In izključeni se morajo takoj vrniti v stranko. To bi opravičevalo vsaj neko upanje, da bodo zdaj usmrtitve prenehale. A kako bo in kaj bo, nas bo poučila prihodnost.

A. K.

Dopisi

Marenberg. Sedaj je doba, ko si ljudje ustanavljajo novo družinsko življenje. Med njimi je tudi Ivan Ternik, p. d. Heinc pri št. Janžu, ki si je izbral za svojo družico pridno kmečko dekle Marijo Brezovnik. Da bi bilo srečno!

Studenci pri Mariboru. Kdor je že kdaj imel priliko si ogledati naše ceste, se je gotovo začudil, v kakšnem stanju se nahajajo. Omeniti hočemo samo dr. Kravkovo cesto tik železniške delavnice, na katero se je najbrž že popolnoma pozabilo vzlic temu, da meji na Maribor. Ni bila že leta in leta pogramozana; manjka ji tudi v zgornjem delu razsvetljava, ker od električnega transformatorja na vialu Aleksandrove ceste do hiše št. 28, v dolžini približno 200 metrov, ni nobene svetilke. Ob omenjeni cesti pa se nahaja tik plota tudi pešpot, ki je za kolesarje prepovedana, kar pa žal nihče ne upošteva. Pripomniti pa je, da hodi po omenjeni poti dnevno ponoči in podnevi na stotine delavcev, ki so zaposleni v različnih tovarnah, in železniških uslužbencev. Lahko si mislimo, kakšnim nevarnostim so ljudje izpostavljeni v tej egiptovski temi. Zato prosimo merodajne gospode, da si to cesto in pot ob priliki ogledajo in ukrenejo za to vse potrebno za izboljšavo.

Sv. Rupert v Slov. goricah. V nedeljo 16. januarja nas je obiskal naš stari znanec in dobri prijatelj g. Franjo Žebot ter nam v polni dvorani našega prosvetnega doma raztolmačil pereča politična in gospodarska vprašanja. Dotaknil se je tudi bližajočih se občinskih volitev ter nam priporočal tudi ob tej priliki enotnost. To bomo pri prihodnjih volitvah tudi storili.

Ljutomer. Z dnem 20. januarja je imenoval g. notranji minister za člana banskega sveta za mesto Ljutomer g. Franca Slavič. G. Slavič je bil izvoljen leta 1923 prvič za župana bivše občine Cven. Bil je župan devet let neprenehoma. Dne 12. aprila 1932 je bil pod JNS režimom brzozavno razrešen dolžnosti župana. Pri znanih občinskih volitvah leta 1933 je bil nosilec opozicijske liste za združeno občino Ljutomer-okolica, ki pa ni prodrla. Kakor se je godilo drugod, tako tudi pri nas: zmagal je nasprotni kandidat z manjšino. Leta 1936 pa je bil ponovno — kakor tudi pri zadnjih volitvah 19. decembra 1937 — izvoljen za župana združene občine mesta in okolice. — Skozi vso dobo županovanja je upravljal občino v dobrobit in korist vseh občanov. Kot dober in pošten gospodar je priljubljen pri vseh. S tem imenovanjem je dobil zadoščenje za vse krivice, katere so se mu zgodile od strani »slavnega« JNSarskega režima. K temu imenovanju vsi njegovi prijatelji iskreno častitamo!

Sv. Peter v Savinjski dolini. Imeli smo duhovne vaje za fante. Vodil jih je g. duhovni svetnik Drago Oberžan iz Maribora. Fantov je v fari 188, vaj se je pa udeleževalo 163. Bilo je deset govorov. Z živo in svitlo besedo, pogreto od svetega ognja, je govornik pokazal fantom, da je jedro življenja človekovega v posvečujoči milosti; brez nje pa je življenje prazna lupina. Ga-

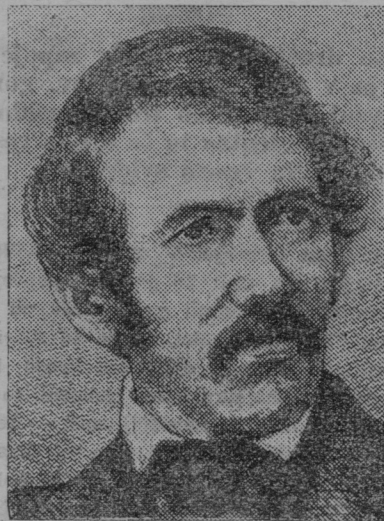
notje fantov je ob ognjevitih govorih često privrelo do viška, mlade obraze so pobarvali žarki svete radosti in v očesu se je zalesketala solza veselja ob živi sliki ljubezni, ki jo fantu izkazuje Oče nebeški. Ko je govornik po desetem govoru rekel: Amen, bi ga bili versko značajni in plemeniti šempeterski mladeniči prav radi še poslušali. Skupno sv. obhajilo vseh 163 fantov je bilo z mogočno pesmijo »Povsod Boga« zaključeno. Tridnevnic je končana. V srcih fantov veje nova pomlad. Gospodu svetniku Oberžanu pa: Bog plačaj! Zahvala pa tudi prevzv. gospodu knezoškofu Cr. Tomažiču ka ljubke be-

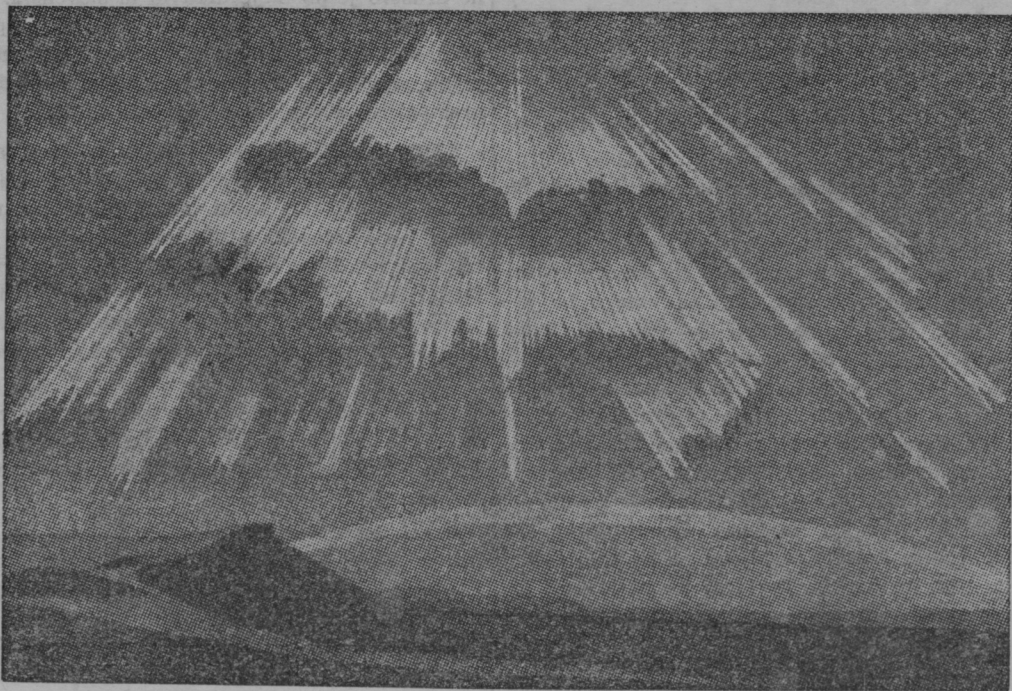
Jožef Kennedy, novi poslanik ameriških Združenih držav v Londonu, od katerega Evropa veliko pričakuje.

Kallina so izvolili za predsednika vrhovnega sovjetskega sveta.

David Livingstone, najznamenitejši raziskovalec Afrike od 1840—1873. Njegov 125. rojstni dan bo 19. marca.

Slika severnega sija z rta Thordsen na Spitzbergih proti severnemu tečaju leta 1882.

če potegne veter na suhe in lahkovnetljive reči! — Prst je zmečkalo Jakobu Tajnšek pri nakladanju kamenja. Ker rani ni posvečal velike pozornosti, je prišlo zastrupljenje. Komaj je še ušel najhujšemu. Sedaj se zdravi v celjski bolnišnici. — Prostovoljna gasilska četa je prodala staro

ročno brizgalno na Hrvaško. Mi je od leta 1931 nismo pogrešali, ker imamo od takrat motorno brizgalno. Na nakup nove brizgalne se pa menda pripravljajo tudi naši sosedje v Sockl. Gasilci, le tako naprej, da bomo bolj varni pred nesrečami!

se za plačevanje tako zanimalo. Tam pa seveda njega ni zraven!

Društvo narodov vendarle še živi! Ni se sicer zmenilo za Abesince, ni se zmenilo za Kitajce, ne bo se zmenilo za nikogar drugega, toda za Jude iz Romunije, kjer jih sedaj hočejo izseliti, pa se je zmenilo. Vsaj to, da bo spomin na to Društvo bolj živ ostal! Pa ni morda petrolej vmes? Petrolej, pravijo, je tako dober za zdravljenje gihta. In tako so najbrž tudi to Društvo namazali s tem, da se je zdamilo.

Rusija se ne vojskuje. Rusija je dala Kitajski generale, bombnike, zrakovlove, tanke, denar, kanone, vojake itd. Toda v vojno pa ne gre!

Evropa se bo balkanizirala. Vsa Evropa hoče živeti v najboljših odnošajih z Balkanom. Kar naenkrat! Ali se ne boji, da bi se balkanizirala?

Zaprta meja. Z Avstrijo smo imeli zaprto mejo, najprej zaradi parkljeve pri govedu in potem zaradi slinovke pri ljudeh, ker se nekaterim slinve cedijo po kljukastih križih iz Nemčije, nekaj pa zaradi tega, da bi mi več ne pošiljali ljudi gori, ki samo tja spadajo. V Evropi zopet rastejo plotovi, zato se ne smemo smejeti Azijcem, ki pravijo Evropcem, da so zaplankani!

Peter Rešetar rešetari

Razsvetljenje! Ko je oni večer vse nebo sijalo, mnogi niso vedeli, kaj to je. Eni pravijo: Bila je generalna vaja vsega gasilstva, da bi mogli ugotoviti, kako čete vse naenkrat funkcionirajo. Drugi pravijo: Slabo znamenje za Evropo; zemlja se je premaknila k severu. Tretji pravijo, da je vendarle bilo nekaj tiste lepe luči od severnega tečaja. Jaz pa pravim: Luna je poskusila, če bi mogel kdo drugi mesto nje prevzeti posel, da bi trkal mesto nje JNSarje, ker se je sama že naveličala.

JNS sili v vlado! Ker ne gre več na tiho, se je »Jutro« začelo že kar javno ponujati v vlado: Morda bi pa rabili kakega pucfleka?

Senatorske volitve. Žal mi je, da nisem malo pomagal JNSarjem, da bi vsaj listo sestavili za senatorske volitve! Če bodo tako boječi in majhni, bom še jaz brezposeln postal.

Maček se je pritožil. Sodišče Mačku ni dalo volilne pravice za senatorske volitve. Maček se je seveda pritožil. Pritožba mu pa ni nič pomagala, ker se ni mogel izkazati, da je res poslanec, ko je vedno le doma. Ravno tako tudi njegovi tovariši narodni poslanci niso imeli te gla-

„Slov. Gospodar“ stane: za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

† Martin Vrečko

Novo padalo za potnike v letalih na Angleškem.

Brezličnega, da bi vsak poslanec kar doma bil, pa še nimamo. Konj se vodi za uzdo, ne pa za rep, moj ljubi prijatelj Maček!

Jeftič je šel v Pariz. Tam je bila lansko leto svetovna razstava. Bilo je tudi polno igrač. Ker bi Jeftič rad zopet imel v parlamentu rompom, je šel igrače kupovat, ker bodo tam gotovo poceni.

sovalne pravice. Meni se to ne zdi prav, pa pomagati jim tudi jaz ne morem. Imeli smo star parlament, tja so šli; sedaj imamo pa nov parlament, lep kot sam saperment, pa ne grejo.

Delijo si. »Jutro« že sedaj slinve cedi po milijonih za zadrage. Ono hoče določati, koliko da dobi eden in drugi. Morda bi bilo prav, ako bi

Poslednje vesti

Politične novice

Narodna skupščina sklicana za 7., senat pa za 21. februar. Finančni odbor je zaključil pretres o državnem proračunu in bo predloženo njegovo poročilo skupščini. Skupščina je sklicana glede proračunske razprave na 7. februar, senat pa na 21. februar, ker je zelo verjetno, da bo do tedaj proračun sprejet od skupščine.

Zaključena izpopolnitev bolgarske vlade. Spreddaj poročamo o krizi Kjuseivanove bolgarske vlade, ki je bila te dni rešena s spremembo štirih ministrov. Imenovali smo že novi osebnosti notranjega in vojnega ministra. Kralj Boris je podpisal 29. januarja ukaz, s katerim je imenovan za trgovskega ministra Nikiforov, za pravosodnega ministra pa Kožuharov, generalni tajnik v notranjem ministrstvu.

Albanski kralj se je zaročil z madžarsko grofico. Albanski kralj Zogu I., ki je star 43 let in vlada deseto leto, se je 31. januarja zaročil z madžarsko grofico Geraldino Appony. Albanska bodoča kraljica je stara 21 let in je hčerka pred desetimi leti umrlega grofa Julija Appony.

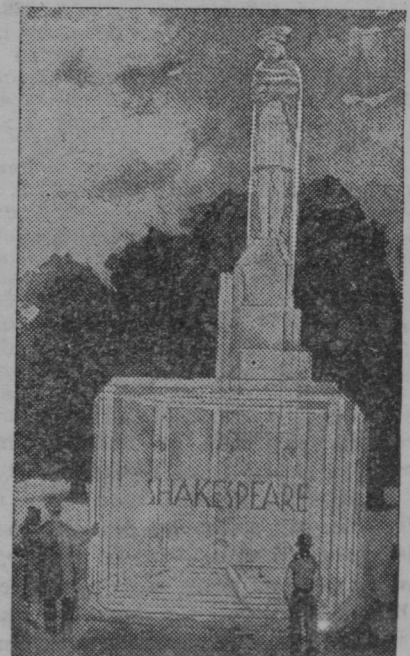
Odgoditev sestanka nemškega državnega zbora. Ob petletnici Hitlerjeve vlade je že bil sklican nemški državni zbor za 31. januar. Ob tej priliki je hotel podati kancler Hitler svoje običajno poročilo o političnem položaju. Nemška vlada je sejo državnega zbora odgodila zaradi splošne napetosti v Evropi. Pri takem položaju ne bi bilo ugodno, ako bi Hitler v svojem govoru objavil sklepe nemške vlade z ozirom na najbolj pereča vprašanja.

Položaj Japoncev na Kitajskem ni rožnat. V minulem tednu ni bilo nobenih poročil iz Kitajske, iz katerih bi se dalo sklepati na kako nadaljnje prodiranje japonskih armad. Radi izosanka frontnih vesti prevladuje mnenje, da se je položaj Japoncev na Kitajskem preokrenil in je postal kočljiv na več mestih, na katerih so se lotile sveže kitajske čete ofenzive. Japonska vlada je imela 29. januarja sejo, na kateri je sklenila, da bo stalno zasedala in sproti odločala o vseh važnejših vprašanjih, ki so v zvezi z vojno na Kitajskem.

Sankcije zopet v ospredju. Na seji sveta Zveze narodov v Ženevi 29. januarja je zahteval zastopnik Kitajske Wellington Koo v imenu svoje vlade, naj začne Zveza narodov izvajati gospodarske in finančne sankcije proti Japonski. Sank-

cije se naj razširijo tudi na prepoved uvoza petroleja na Japonsko. Ta kitajska zahteva je spravila v največjo zadrego Angleže in Francoze. Samoobsebi umevno je, da bo sankcijski kitajski predlog propadel, ker so še vsem evropskim državam v najslabšem spominu sankcije napram Italiji v italijansko-abesinski vojni.

Ogromna oborožitev Združenih ameriških držav. Ameriški predsednik Roosevelt je oznanil polsanski zbornici, da so potrebni za obrambo ameriške varnosti novi krediti v znesku 30 milijard dolarjev, kar znači v našem denarju 150 milijard, ali ve kot desetkrat več, kot znaša naš novi državni proračun. Amerika bo začela graditi 47 novih bojnih ladij in tisoč letal. Vsled povečanja števila vojnih ladij in letal bo zvišan častniški zbor za 1200, kader moštva za 20.000. Ko bo novi pomorski program uresničen, bodo Zedinjene ameriške države razpolagale z 18 največjimi vojnimi ladjami, 8 matičnimi ladjami za letala, 47 križarkami, 147 rušilci, 58 podmornicami in 300 vodnimi letali. Roosevelt je tudi naglasil, da bo morala Amerika poglobiti in razši-

Spomenik znamenitemu angleškemu literatu Shakespeareju izdeluje dunajski kipar M. Petrucci iz stekla.

riti Panamski prekop, da bodo nove ladje lahko plule po njem v obeh smereh brez težav.

Domače novice

Mali obmejni promet zopet odprt. Beležili smo v zadnji številki, da je Avstrija ukinila 24. januarja mali obmejni promet. Proti ukinitvi so protestirale razne avstrijske oblasti. Avstrijska vlada je popustila in je bil v soboto 29. januarja zopet dovoljen običajni mali obmejni promet v dosedanjem obsegu na podlagi dosedanjih obmejnih izkaznic, oziroma propustnic, ki so obdržale svojo veljavo.

Nova banska svetnika. Razrešen je bil dosedanji član banskega sveta za mesto Ptuj, Alojzij Visenjajk, namesto njega pa imenovan za pujskega mestnega zastopnika v banskem svetu bivši minister Ivan Vesenjajk iz Košakov pri Mariboru. Nanovo je dobilo zastopstvo v banskem svetu mesto Ljutomer. Za banskega svetnika je bil imenovan župan Franc Slavič.

60 letni jubilej. Dne 28. januarja je dopolnil 60 let g. Franc Špindler, duhovni svetnik in župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Delavnemu in obče priljubljenemu dušnemu pastirju naše iskrene častitke!

Dva vloma. Mariborskemu tapetniku Francu Ferku v Valvazorjevi ulici je odnesel vlomilec obleke za štiri jurje. — Iz podružnice Ivana Magdalena v Račah je ukradel vlomilec raznega blaga za 3000 din.

Dva požara. V Dragučovi pri Sv. Marjeti ob Pesnici je požigalčeva roka uničila Pretnarjevo viničarjijo. Zavarovalnina je neznačajna. — V Vrhlogi je pogorelo 30.000 din vredno gospodarsko poslopje posestniku Jožefu Altu.

Obsodba radi uboja. Mariborski kazenski senat je obravnaval 29. januarja slučaj uboja. Obtožen je bil 30 letni delavec Ivan Fišinger iz Zg. Bistrice, ker je zaklal 6. junija 1937 svojega prijatelja Juharta. Ubijalcu so prisodili pet let.

Bojevniki! Občni zbor Zveze bojevnikov bo 6. februarja ob 9 dopoldne v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti v Ljubljani, Delegati skupin, ki ste dobili osebno vabilo, ne pozabite pripeljati s seboj tudi tovarišev!

Hlev mora biti prost kuge!

Pri okuženem oteletenju in nalezljivim nožnim katarjem uporabite prepričevalno od živinozdravnikov priporočen »Bissulin«. Dobi se samo na odredbo živinozdravnika. Drži trajno, brez duha, nerazdražljiv. Najmanjši tovarniški zavitek 25 obvezil. Izdelovatelj: H. Trommsdorf Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

mrtvih. V mestu Segni so popokale vse šipe. Italijanski kralj in Mussolini sta odpotovala na kraj nesreče.

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. Naše prosvetno društvo »Čitalnica v Selnici ob Dravi« si je za letos zastavilo veliko in važno nalogo — zgraditi prosvetni dom. Prosvetni dom, ki bo močna trdnjava slovenskemu življu ob skrajni severni meji naše domovine! Leva Dravska dolina je nujno potrebna toplega ognjišča, kjer se bo zbirala mladina in se vzgajala v pravem duhu — v duhu ljubezni do domače grude, v duhu pristne in globoke narodne zavesti, v duhu zvestobe vedno sodobnim božjim načelom. S tem duhom napolniti srca naše mladine je potrebno zlasti danes, ko so na delu temne sile, ki vede ali nevede zametavajo in zaničujejo vse, kar je našemu narodu svetega. Naš kraj in naše ljudstvo pa je poleg tega, da ga ogrožajo temni elementi, večinoma jako revno. Zato se je prosvetno društvo odločilo, da potrkna z iskreno prošnjo na vrata sorodnim bratskim društvom, nujno proseč pomoči. Vsem cenjenim prosvetnim društvom si bomo dovolili poslati prošnjo, da nam po svojih močeh denarno prispevajo za prosvetni dom. Društva, ki že imate domove, za trenutek se ustavite ob tej prošnji! Postaviti hočemo prosvetni dom, ki bo stoletja zbiral mladino pod svoje okrilje. Mladina, ki bi brez njega bila last ceste, vam bo hvaležna za pomoč! Pa tudi vsa druga društva prosimo: Pomagajte nam! Bratska društva iskreno prosimo, naj naše prošnje najdejo pri njih prijateljski odziv. Za vsak dar vam bomo iz srca hvaležni! Bog živi!

Škale. Že dolgo ni bilo iz našega kraja nobenega dopisa. Spali smo, medtem ko je sovražnik sejal ljuljko med pšenico. Sedaj pa, hvala Bogu, smo vstali in začeli živahno delovanje. Ustanovili smo si svoje prosvetno društvo in si v njem snujemo razne odseke. Tudi samostojni fantovski odsek je ustanovljen, ki najbolj živahno deluje. Društveni odbor razpravlja na svojih sejah o najbolj perečem vprašanju za vse javno delo v župniji, o novem društvenem domu. Načrti so izgotovljeni in tudi gradbeno dovoljenje je dospelo. Pripravljamo razno gradivo in upamo, da zgradimo s pomočjo vnetih župljanov spomladaj vsaj zašilni društveni dom, da zadobe v njem vse organizacije svoje tako krvavo potrebno ognjišče, ob katerem se šele bodo razmahnille vse speče sile, ki so zlasti v naši dobi in za vse plemenito navdušeni mladini. Tudi gospodarji in gospodinje so pokazali razumevanje za to danes tako pereče vprašanje in bodo po svojih najboljših močeh požrtvovalno sodelovali. Škalska posojilnica, ki še sama nima svojih prostorov, je, uvažujoč svoje kulturno poslanstvo, darovala večjo vsoto denarja za gradnjo prosvetnega doma. Tako bo z združenimi močmi storjen korak, ki bo odločilen za bodočnost in bo spremenil obličje ežupnije.

Brežice. Tukajšnje Prosvetno društvo priredi v torek 1. februarja ob 20 in 2. februarja ob 15 igro »Dobrava« v treh dejanjih. Prireditvi bosta v gasilnem domu v Zakotu pri Brežicah.

Rogaška Slatina. Delavci zdravilišča Rogaška Slatina, člani ZZZD, prirede v nedeljo 6. februarja ob pol štirih popoldne v verandi hotela Pošta komedijo »Dva para se ženita«. Vabljeni!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo 6. februarja bodo članice deklške Marijine družbe vprizorile veselo igro »Izgubljeni raj«. Kdor se rad smeje, naj pride. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove zastave.

Naši rajni

Sv. Peter pri Mariboru. V januarju smo imeli kar tri pogrebe. V Metavi je umrla 16 letna Marija Železnik, hči vdove; minuli petek smo pokopali 73 letno ženo posestnika škamlec Marijo iz Vodol in 36 letno viničarjevo ženo Liponik Rozalijo. Naj počivajo v miru!

Sv. Boltenk pri Središču. Dne 23. januarja je umrla v 79 letu posestnica Haložan Ana iz Jastrebec. Pokojna je bolehalo že več let na hudi revmi. Pogreb je bil 25. januarja ob številni udeležbi znancev in prijateljev. Cerkveni pevski zbor ji je v slovo zapel dve žalostinki. Draga rajna naj počiva v miru, preostalim naše sožalje!

Sv. Jurij ob suž. žel. Umrla je 24. januarja dobra Šolinčeva mama. Dosegla je starost 82 let. Zibelka ji je tekla v ugledni veleposestniški hiši Zakošekovi, p. d. Plavčevi pri Štefanu. Poročila se je z 21 leti na veleposestvo v naš prelepi kraj. V zakonu je imela 14 otrok, katere je vzgojila v verskem duhu; živita pa samo še dva, Joža in Mima. Rajna je bila priklenjena na bolniško posteljo dve in pol leta. Svojo mučno bolezen je prenašala z veliko potrpežljivostjo in vdanostjo v voljo božjo. Dobra mamica naj v miru počiva — Nomačim naše sožalje!

Grize. Pred kratkim smo spremljali k večnemu počitku najstarejšega župljana Goršek Martina, preužitkarja iz Kasez. Lani je dopolnil 92 let. Nad 50 let je s svojo rajno ženo živel v srečnem zakonu, vzgojil je osem otrok, izmed katerih so šli trije pred njim v večnost. 50 let je bil priden tovarniški delavec v Libojah. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Brežice. V Zakotu je umrl 29. januarja, prav na dan 50 letnice svoje poroke, Pinterič Anton. Dočakal je 83 let. Dan poprej je še obiskal svojega sosedu in kakor navadno legel k počitku. Žena je odšla zjutraj k sv. maši ter še zanj molila. Ko je prišla domov, je nekoliko težko dihala, pa mu je kmalu odleglo. Takoj nato ga je zadela kap. Naj v miru počiva — žalujočim pa naše sožalje!

Dopisi

Gornja Radgona. V Podgradu pri Gornji Radgoni se je dogodil nenavaden primer stradanja in prezebovanja osemletnega dečka, ki je bil osem dni brez hrane v uti na mrazu. Bil je to Nüdl Ernest, stanujoč pri svojem dedecu Zemljiču Ivanu. Deček je vzel doma 100 din, nakar je odšel v šolo 17. januarja v Radkersburg, odkoder si ni upal več vrniti. Vkljub pozvedovanju se ni posrečilo izslediti dečka. Šele v ponedeljek 24. januarja je dečka našel izčrpanega in prezeblega Krčmar Franc v Podgranu na uti pri gostilni Šajher. Deček je imel vsled ozebllosti noge močno otečene, da mu je moral poklicani zdravnik rezati škornje raz nog. Stanje fantka je zelo nevarno.

Artiče. Gospodinjski tečaj. V Artičah se vrši banovinska kmetijska gospodinjska šola pod vodstvom strokovnih učiteljic. Da je ta šola, ki jo je oskrbelo tukajšnje Prosvetno društvo, res prepotrebna v današnjih časih, kaže veliko zanimanje od strani udeleženk, ki jo zelo pridno obiskujejo.

Kmečka trgovina

Naše čitatelje

prosimo za sodelovanje. Radi bi našo rubriko »Kmečka trgovina« čim bolj izpopolnili, tako, da bodo čitatelji res vestno in točno obveščeni o cenah kmečkih pridelkov, živine, vina in lesa. Te cene so zelo različne ter je razlika včasih prav znatna. To pa je v prvi vrsti posledica tega, ker ljudje ne poznajo pravih cen ter so v tem pogledu popolnoma odvisni od odjemalcev. »Slovenski gospodar« skuša svoje čitatelje čim točneje obveščati o vseh cenah, vendar je to včasih težko, ker uredništvo nima tozadevnih točnih poročil. Zelo hvaležni bi bili našim čitateljem, zlasti pa dopisnikom, če bi nam od časa do časa poročali v svojih dopisih tudi kaj o cenah in o gibanju trgovine s kmečkimi pridelki v njihovih krajih.

Cene kož divjačine

Naše kmečke lovce zanimajo tudi cene kož divjačine. Te cene se določajo vsako leto na dražbi kož, ki se vrši v Ljubljani na velesejmu januarja in marca. — Cene so napram onim lanskega leta padle zlasti za lisice. Temu je krivo predvsem to, da je Nemčija kot vedni glavni uvoznik naših lisic v zadnjem času prepovedala uvoz naših lisic na nemški trg. Tu bo pač treba poskrbeti, da se dovoli do dražbe, ki bo marca, uvoz naših lisic v Nemčijo. Drugi razlog padca cenam lisic pa je ta, da mnogi prodajalci prodajo svoje blago pod roko po raznih gostilnah in na sejmu samem. Zgodilo se je, da so prodajali prvovrstne lisice po 70—80 din in še manj. Če krzno pod roko prodajajo neupravičenci, zlasti divji lovci, je to še razumljivo. Lisice so kupovali kupci za Anglijo in Francijo. Letos so popolnoma izostali kupci iz Italije, pač pa so bili zastopani oni iz Nemčije, Avstrije, Čehoslovaške in švedske poleg navedenih iz Francije in Anglije. Na dražbi so bile dosežene sledeče cene:

Gorske lisice 130—150 din, poljske lisice (zelo malo zanimanja) 110 din, posebni komadi lisic do 200 din; kune zlatice 850—890 din, kune belice 475—555 din; dihurji 70—90 din; vidre 230 din; polhi (brez zanimanja); divji zajci 7.20 din; divji jesenski zajci 1.50 din; srne 10—13 din; gamsi 11 din; jeleni 1 kg 15 din; jazbeci 77—80 din; divje svinje 10 din; domači zajci 1.90 din; domače mačke 6 din.

Te cene so bile dosežene za krzno prva kvalitete po klasifikaciji.

Živina

Cene so ostale neizpremenjene, kupčija pa posaja živahnjša. Opaža se sicer še vedno izostanek inozemskih kupcev. Samo na hrvaških sejmih se je pojavilo nekaj italijanskih živinskih trgovcev, ki pa niso veliko kupovali. Živinske cene so bile na zadnjih sejmih sledeče:

Maribor. Prignanih je bilo 11 konj, 9 bikov, 170 volov, 468 krav in 21 telet, skupno 679 komadov. Povprečne prodajne cene: debeli voli 4.75 do 5.50 din, poldebili 3.80—4.60, plemenski 3.25 do 4.25, bikli za klanje 3.40—4.75, klavne krave 4—4.60, plemenske krave 3.25—4, klobasarice 2.25—3.25, molzne 3—4, breje 3—3.75, mlada živina 4—5.25, teleta 4.50—6.50 din za 1 kg.

Kranj. Prignanih je bilo 94 volov, 33 krav, 9 telet, 4 junci, 4 bikli, 19 svinj in 21 prašičev. Prodanih je bilo 57 volov, 19 krav, 9 telet, 4 junci, 3 bikli. Voli 6.25, 5.75, 5 din, telice 6.25, 5.75, 5, krave 5.50, 5, 4.50 din, teleta 8, 6—7 din.

V Gradacu in Črnomlju so se gibale cene volov od 4 do 5.50, krav pa od 3 do 4 din za 1 kg.

Zagreb. Prignanih je bilo 28 bikov, 694 krav, 142 telic, 164 volov, 33 juncev, 207 telet, 580 konj in žrebet. Cene so bile: bikli 4.25—4.40, krave za mesarske svrhe 3—4.25, telice za mesarske svrhe 2.50—2.75, telice za rejo 4—5.50, voli 5.50—6, 4.50—4.75 din, teleta 6.25—7.50, mrtve vage od 8.25 do 11 din.

Svinje

Izvoz pitanih svinj je zelo živahen. Zlasti v Nemčijo jih gre vedno več, pa so zaradi tega cene zelo čvrste in se gibljejo navzgor. Tudi mast se je nekoliko podražila.

V Kranju so se prodajali prašiči špeharji po 10 din, pršutarji 8 din za 1 kg žive teže; pujski 7—8 tednov stari 110—125 din. — V Zagrebu so bile pitane svinje po 8—9 din, pršutarji po 6.50—7.50, zaklane po 10.50—12.50 din. — Dumaj. Prignanih je bilo 6485 pršutarjev in 4277 špeharjev, skupno 10.762 glav, od tega iz Avstrije

3413, iz inozemsqtva pa 7349 glav. Cene lahkkih pršutarjev so padle v začetku sejma za 2—3 groše, kasneje pa za 3—5 grošev, težki poljski prašiči pa so popustili za 5 grošev. Za prvovrstne špeharje je bilo malo povpraševanja ter so cene ostale iste kot prejšnji teden, dočim so ostali špeharji popustili za 3 groše, banatski pa za 2 groša. Cene so bile naslednje: prima špeharji 1.60—1.62, srednjetežki 1.53—1.58, stari 1.40 do 1.48, kmečki 1.50—1.64, križani špeharji 1.50 do 1.62, pršutarji 1.30—1.62 šil. za 1 kg žive teže. — V Mariboru so bile na svinjskem sejmu sledeče cene: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 80 do 100 din, 7—9 tednov 100—120 din, 3—4 mesece 140—160 din, 5—7 mesecev 230—330 din, 8—10 mesecev 400—410 din, eno leto 700—780 din; 1 kg žive teže 5.50—7.50, mrtve teže 8.50 do 11 din 1 kg.

Vino

Na vinskem sejmu v Ivanjkovcih, ki je bil 20. januarja, je bilo razstavljenih 80 vrst vin iz ljutomersko-ormoškega okoliša. Izvzemši štiri vrste so bila vsa vina letnika 1937. Od 3000 hl vina je bilo prodanih 550 hl. Dosežene so bile cene od 4.50—8 din liter. V ostalem se vinske

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Novi stroški po leta 1934 sklenjeni kupni pogodbi. K. J. v Z. Leta 1934 ste kupili posestvo, napravili pri notarju kupoprodajno pogodbo, plačali od notarja zahtevane stroške, pri čemur Vam je notar na vprašanje, ali še kaj dolgujete, odvrnil, da je vse plačano. Sedaj Vas pa notar naenkrat terja na plačilo 330 din za naknadno opravljeno delo. Na Vaša vprašanja odgovarjamo: Ako ste res kupili del gozdne parcele, je bila potrebna prošnja na bansko upravo, da dovoli delitev te gozdne parcele. Zadeveni predpis obstoji že od leta 1931 v zakonu o gozdovih. — Za zemljiškoknjižno izvedbo kupoprodajne pogodbe glede deljene parcele je potreba predložiti situacijski (delitveni) načrt, sestavljen od civilnega geometra, inženjerja ali katastrskega oblastva. Tudi ta predpis je obstojal že pred letom 1934. Ako niste naročili izdelave delitvenega načrta od civilnega geometra ali katastrskega oblastva takoj, odnosno zahtevali čimprejšnjo izdelavo, marveč šele o priliki uradnega obhoda (radi prihranitve komisijskih stroškov), tedaj je povsem mogoče, da je državni geometer šele lani poslal potrebni elaborat sodišču. Medtem je leta 1936 izšla določba, da mora vsak prenos nepremičnin v območju 50 km pasa od državne meje odobriti posebna komisija. Slednjega notar ni mogel predvidevati, ostalo delo pa. Dvomljivo je, ali je notar z izjavo, da je vse plačano, mislil le dotlej že opravljeno delo, ali pa tudi delo, ki ga je predvidoma še imel opraviti. — Ako bi nam bila znana vrednost vsega kupljenega posestva, pa tudi gozdne parcele in vsa zaračunana opravila, bi mogli odgovoriti, ali je račun pravilen in ali je v leta 1934 plačanim znesku vsebovana že tudi nagrada za prošnjo na bansko upravo in dodatek h kupni pogodbi. — V kratkem bo v knjižnici »Slov. gospodarja« izšla knjižica »Koliko sme notar računati«. Kupite jo in primerjajte!

Sestra zahteva obljubljenih 10.000 din dote. A. K. v K. Vaš oče, ki je lastnik posestva, vrednega 25.000 din, je obljubil Vaši sestri pred poroko, da bo dobila 10.000 din. Izplačal ji je 3000 din ter pravi sedaj, da bo dobila le še 2000 dinarjev ali pa še teh ne, češ, da se ne ve, ali bo po njegovi smrti še kaj imovine ostalo; namerava namreč posestvo »na sina zapisati po smrti staršev«. Na Vaša vprašanja odgovarjamo: Čeprav sestra ni dala potrdila o sprejetih 3000 din, se bo izplačilo dalo dokazati po omenjenih pričah. — V kolikor je oče obljubil 10.000 din dote, bi bila taka dota z ozirom na dejstvo, da živi še tudi mati ter imate doma še eno nezdravljivo bolno sestro, očitno nesorazmerno. V kolikor je pa obljubljena dota nesorazmerna, je zadevno obljubo smatrati za daritev. Daritve brez takojšnje predaje so pa neveljavne, ako niso sklenjene v obliki notarskega zapisa. Težko je povedati, kateri znesek bi sodišče smatralo za primeren. V primeru, ako oče ne bi bil ničesar obljubil in bi moralo sodišče določiti doto, bi

cene od našega zadnjega poročila zaenkrat še niso spremenile.

Živinska krma

Na mariborskem trgu je bilo sladko seno po 40—45 din, kisló 40 din za 100 kg. — Na zagrebškem sejmu pa se je prodajala detelja po 70 do 80 din, seno 60—70 din, slama za krmo 45—50 din, slama za nastilj 40 din, škop 125—135 din za 100 kg.

Kmečki pridelki

Pšenica 2.25—2.50 din, ječmen 2.20, rž 2, oves 1.80, koruza 1.55, fižol 2.25, krompir 0.75—1 din, čebula 1.50—3, česen 3—6, jabolka 2.50—5 din, orehi 6, sirovo maslo 24, čajno maslo 28—32, jajca 1—1.25, konzervirana 0.75—1, čisti med 16—20 din.

Sirove kože in volna

Goveje sirove kože 10—13 din, telečje 12—14, svinjske 9—11 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna 22—26 din, oprana 32—36 din.

Denar

Za holandski goldinar dobim 24 din, za nemško marko 17.40 din, za belgijsko belgo 7.30 din, za švicarski frank 10 din, za angleški funt 216 din, za ameriški dolar 43 din, za francoski frank 1.40 din, za češko krono 1.52 din, za italijansko liro 2.28 din.

jo določilo s polovičnim zneskom nujnega dednega deleža, to je na 1562 din. Zakoniti dedni delež pa bi znašal 6250 din. Kar je več kot 6250 din, je nedvomno nesorazmerno. Po našem mnenju bi trebalo vzeti povprečje med 1562 din in 6250 din, torej 3906 din kot doto, ki jo sestra z ozirom na očetovo obljubo lahko zahteva. — Zaenkrat se sestra na posestvo ne more vknjižiti. — Radi gornje obljube prepisati posestvo na sina ali vzeti ženo na sopesost, nima smisla.

Tovarna za avtomobile in letala. K. F. v N. Ni nam znana druga domača tovarna za letala kot »Tovornica za aero- in hidroplane« v Zemu-ku. Pod kakimi pogoji sprejema uslužbenca, nam žal ni znano. Obrnite se pisмено sam neposredno na vodstvo tovarne s prošnjo za informacijo.

V izročilni pogodbi določena dota in zaščita. J. Č. v P. Glasom izročilne pogodbe morate izplačati sestri 5000 din dote, ko bo mati umrla. — Na posamezna Vaša vprašanja odgovarjamo: Dolg iz naslova dote, odnosno dedne odpravnice ne spada pod zaščito. — Vseeno je, ali je sestra v boljšem gmotnem položaju nego Vi, ali ne. — Lahko bi se bili okoristili z določbo, ki predvideva znižanje predmetnih dolgov v primeru, ako je nepremična imovina, iz katere morate izplačati doto, izgubila več ko 25% svoje vrednosti v času, ko je dolg nastal. Morali bi pa to znižanje predlagati do 26. septembra 1937, kot smo na to večkrat opozorili lani in koncem leta 1936. Ako ste to zamudili, boste žal morali plačati ves ostanek dolga.

Čas boljšega gmotnega položaja. M. J. v B. Vaš upnik Vam noče priznati zaščite, češ, da je bil takrat, ko Vam je denar posodil, v slabšem gmotnem položaju nego Vi. Na vprašanje, ali spada Vaš dolg pod zaščito ali ne, Vam odgovarjamo, da zaščite ne uživajo le tisti kmetje, ki so sedaj v boljšem gmotnem položaju nego njih upnik.

Novo zadolžnico mora oskrbeti upnik. Isti. Z upnikom sta v sporu, kdo je zamudil oskrbeti novo zadolžnico do 26. septembra 1937. — Novo zadolžnico mora oskrbeti upnik in mora on potem občine pozvati dolžnika k podpisu. Kak rok, do kdaj se mora sestaviti nova zadolžnica, ni določen. Vsekakor dolžnik ni dolžan ničesar plačati zasebnemu upniku, dokler mu slednji ni izročil nove zadolžnice. Čim pa mu novo zadolžnico izroči, mora dolžnik plačati vse obroke, ki so doslej zapadli v plačilo po uredbi.

Pogoji za dosego pravice revnih v pravdi. F. P. Ne moremo Vam z gotovostjo povedati, ali bo Vaši soprog pripoznan v bodoči pravdi pravica revnih. Zakon namreč le v splošnem določa, da mora sodišče skrbno oceniti vse okolnosti in da sme pravico revnih pripoznati le oni stranki, ki ne zmore pravih strojkov brez škode za neobhodno potrebno vzdrževanje same sebe in svoje rodbine. Slednje bo morala predvsem potrditi pristojna občina (na obrazcu »uverjenja o imovinskem stanju«). Upajmo, da bo sodišče pravico revnih pripoznalo, ako bo občina izdala navedeno uverjenje.

Plačevanje obrtnega davka brez obrtnega lista. A. Štic v L. Kot samouk popravite včasih komu kako puško, napravili ste tudi novo kopito. Orožniki so Vas radi tega naznanili, plačati ste morali denarno kazen, ki Vam jo je naložilo okrajno glavarstvo radi izvrševanja obrti brez obrtnega lista, hkratu pa Vam je davčna uprava predpisala 155 din obrtnega davka. Vprašate, ali ste res primorani plačevati obrtni davek, čeprav nimate obrtnega lista in ga niti ne morete dobiti, ker ste samouk. — Plačevanje obrtnega davka ni odvisno od posesti obrtnega lista. Obdavčen je namreč le dohodek iz obrtnega dela. Davčna oblast Vam je smela naložiti le plačilo 12% od kosmatih dohodkov, ki ste jih dokazano imeli pri popraviljanju pušk. Ako torej niste sprejeli 1300 din nagrade, marveč precej manj, se zoper plačilni nalog pritožite na finančno ravnateljstvo v Ljubljani v 30 dneh. Enako seve ne smete zamuditi pritožbe, ako bi Vam morda prihodnje leto ponovno predpisali obrtni davek, čeprav ste prenehali z izvrševanjem obrti.

Neizpolnjena obljuba trgovca sprejeti vajenka. G. M. v T. Nek trgovec Vam je obljubil sprejeti Vašo hčer po končanem šolanju kot vajenko. Sedaj pa, ko je Vaša hči šolo dovršila in bi rada vstopila kot vajenka, je trgovec noče sprejeti, ker njegova žena ugovarja. Vprašate, ali bi se dalo zoper trgovca kaj ukreniti, zlasti ker ste — nanašajoč se na obljubo navedenega trgovca — zgubili, odnosno odklonili ponudbo nekoga drugega trgovca, da bi pri le-tem Vaša hči vstopila kot vajenka. — Zelo težko bo kaj doseči. Predvsem je dvomljivo, ali bi sodišče smatralo navedeno obljubo za tako resno in določno izjavo, da bi se moglo reči, da je bila že sklenjena predpogodba. Brez predpogodbe pa ne morete zahtevati ne izvršitve, odnosno izpolnitve, ne odškodnine radi neizpolnitve. Razen tega je dvomljivo, ali bi se dalo trgovca pristiliti, da sprejme Vašo hčer kot vajenko; težko pa je tudi določiti, ali, odnosno kaka škoda je nastala s tem, da trgovec Vaše hčerke ni sprejel. Končno ni prezreti, da govori obrtni zakon o pravici vajenca, zahtevati odškodnino od služboдавca, ako prestane ali se razveže že obstoječe učno razmerje, a le v določenih primerih, pri čemer morebitni odpust vajenca brez navedbe razloga ni omenjen.

Pogoji za otvoritev trgovine. A. S. v J. Nimate nikake trgovske izobrazbe in vprašate, ali in pod kakimi pogoji bi zamogli otvoriti novo trgovino. — Brez posebne izobrazbe zamorete dobiti dovoljenje le za izvrševanje branjevskega ali podobnega malega trgovskega obrta. Dolej še nimamo zakonitih določil o tem, kaj se smatra za mali trgovinski obrat. Upamo, da bo obrtna oblast smatrala kot takega tistega, za katerega boste Vi zaprosili, ko ga nameravate otvoriti nanovo in v vasi. Predvsem je treba, da se prijavitelj najbližjemu Združenju trgovcev, odnosno branjevcem ter tam plačate tako zvano inkorporacijo. Predložiti morate rojstni in domo-

vinški list ter npravstveno spričevalo. Združenje bo poslalo Vašo prošnjo Zbornici za TOI v Ljubljano, katera Vam bo izstavila potrdilo po § 95 obrtnega zakona. Ko boste dobili to potrdilo, napravite prošnjo na okrajno glavarstvo, naj Vam izda pooblastitev za izvrševanje zaprosenega obrta. — Ako bi hoteli izvrševati redni trgovinski obrt, bi si morali najeti trgovskega pomočnika, ki je bil vsaj že dve leti zaposlen v kakem trgovinskem obratu, ter ga prijavi kot poslovodjo.

Pogoji za otvoritev gostilne. A. S. v J. Vprašate, ali in pod kakimi pogoji bi zamogli otvoriti gostilno, čeprav nimate nikake »gostilniške« izobrazbe. — Brez posebne izobrazbe ne morete samostojno, to je brez usposobljenega poslovodje, izvrševati gostilniške obrti. Pod gostilno se razume obrat, v katerem se oddajajo gorka in mrzla jedila, alkoholne in brezalkoholne pijače in se smejo oddajati tudi opremljene sobe. Pač pa lahko brez posebne izobrazbe otvorite tako zvano krčmo, to je obrat manjšega obsega, v katerem se točijo alkoholne pijače, a se smejo oddajati tudi brezalkoholne pijače in mrzla jedila. Za otvoritev krčme potrebujete oblastnega dovolila. Postopek za doseg slednjega je podoben gori opisanemu. Prijaviti se morate Združenju gostilničarjev, plačati inkorporacijo, združenje mora Vašo prošnjo z dokumenti (rojstnim in domovinskim listom ter npravstvenim spričevalom) poslati Zbornici za TOI, zbornica Vam izstavi potrdilo po § 95 obrtnega zakona, nato pa morate prošnjo poslati okrajnemu glavarstvu. Slednje bo obrat dovolilo po prostem preudarku, ako bo občina izjavila, da je podana krajevna potreba za novo krčmo.

Odvzem in plačilo zemljišč za banovinsko cesto. I. G. v R. Banovinska cesta se namerava graditi deloma po zemljišču malih posestnikov in kočarjev ter bo treba podreti nekaj gospodarstevskih poslopij. Vprašate, ali bi zamogli dobiti plačilo odškodnine preden se bo začelo za gradnjo. — Po predpisih se ima odškodnina za razlašene objekte izplačati šele po izvršeni gradnji in kolavdaciji ceste. Le v izjemnih primerih, ako bi bila komu razlašena v večji izmeri plodnosna, odnosno orna zemlja, se izplača predjem. Prošnjo je treba vložiti pri banski upravi, ker je škoda stroškov. Izročilna pogodba, takse in za zemljiškooknjižno izvedbo potrebne vloge bi stale — ako bi delo opravil notar — okoli 2200 din. Ako bi se posestvo izročilo takoj deloma na ženo prevzemnika, s tem ne bi nastali večji stroški. Ako bi lastnik vzel svojo ženo na soseset, bi stali vsi zadevni stroški okoli 1600 din. Pri tem računamo vrednost vsega posestva na 25.000 din. — Ako je želja očeta, da dobi posestvo po njegovi, odnosno tudi njegove žene smrti sin, ni treba nikakih pogodb pri notarju, marveč zaščeta, da napravi testament s tako vsebino. Testament pa oče lahko sam napiše, pri čemer ga mora tudi sam podpisati. O sestavi testamenta po drugih osebah in obličnostih ustnega testamenta smo pisali pred kratkim.

Grajska gospoda pa so bili močno razburjeni. Visoko se je že dvignilo sonce, ljudi pa še vedno ni bilo na tlako. Grof je sopihal od jeze, poklical valpeta in ga besno nahrulil: »Kje so ljudje? Vse bo šlo v nič, setev bo propadla!« — Valpet pa ni rekel ne bele ne črne.

Mož in žena se ustavita pred trgovino s ptiči in občudujeta papigo. T. začne hipoma kričati: Norec! Norec!

Žena začudeno vpraša: »Očka, odkod te pa pozna ta ptič?«

Dva pijanca v avtobusu

Dva pijanca sta srečno sedla v avtobus. Ko se nekaj časa peljeta, pomoli eden od njih nasproti sedečemu gospodu v uniformi denar za vozovnico: »Gospod konduktur, tu je denar za vožnjo.«

Gospod v uniformi je ostal nekaj časa miren, ko pa pijanec le ni odnehal, plane pokonci: »Slišite, nikar se ne norčujte z mene! Jaz nisem nikak konduktur, ampak mornariški kapetan!«

Tedaj se pijanec obrne k svojemu tovarišu: »Tako pijan pa že dolgo nisem bil kot danes, da bi prišel namesto v avtobus — na ladjo!«

Kje je stražnik?

Našim malčkom

Matjažek

4
Junaškega Slovenca povest v slikah

Fantje so si pripeli za klobuke rožmarina in nageljčkov, zajezdili konje, se oborožili in odjahali na zbirališče.

Ostali pa so se oborožili s cepci in kosami, se strnili v silno četo in se napotili proti gradu. Prišel je dan vstajenja, zato so dvignili svoje glave in stisnili pesti. Danes bodo znova vpostavili svojo staro pravdo.

Kje je gospodinja?

Ljutomer. Na Svečnico se je poročil v podružnici Sv. Ane na Podgradju g. Lipovec Franc, tekstilni tehnik, s pridno gđcno Viktorijo Košič. Bog daj srečo! — V nedeljo je bilo zborovanje krajevne Kmečke zveze in otvoritev vinarskega in sadjarskega tečaja v katoliškem domu. Zborovanje je otvoril g. predsednik krajevne Kmečke zveze Rajh Jakob. Na zborovanju so govorili okrajni glavar dr. Farčnik, Erjavec iz Ljubljane in Munda iz Ormoža. Po zborovanju je bilo filmsko predavanje o škodljivcih in boleznih sadnega drevja ter vinske trte. Zborovanja se je udeležilo sicer lepo število, vendar ni bilo zadovoljivo. Vidi se, da ima naše kmečko ljudstvo premalo stanovske zavednosti. Tečaj o vinarstvu in sadjarstvu se je pričel in traja ves teden. Udeležuje se ga lepo število mož, fantov in deklet, največ viničarjev.

Griže. Iz katoliške cerkve je izstopila rudarjeva hči Ana Drobež. — Več rudarjev je v zadnjem času odšlo v Belgijo in na Francosko. — Čudne šolske razmere vladajo v naši župniji. V Grižah je osem razredov, pa manjkata dve učni moči, v Libojah so štirje razredi, pa imajo pet učnih moči.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Mizarskega pomočnika in vajenca sprejemem. Zavernik Ivan, Sv. Marjeta ob Pesnici. 183

Priletna ženska z desetletnim sinom gre v pomoč k dobri krščanski gospodinjji v bližini Maribora ali Slov. Bistrice. Poštenost jamčena. Naslov v upravi. 184

POSESTVA:

Enostanovanjska nova hiša z velikim vrtom na glavni Ptujski cesti št. 171 poceni naprodaj. 185

Proda se lepo posestvo na sončni legi v Dravski dolini; lep zaraščen gozd; izvrstna prilika za živinorejo. Vprašati: Pinterič, Brezno. 186

Mislila je, da je Stankotova srajca bela...

...dokler ni vzel na rame Jernejčka, katerega mati pere z Radionom!

Tudi če ste le enkrat videli, kako lepo belo Radion pere, ne boste nikoli več zadovoljni z navadnim pralnim sredstvom. V primeri z »Radionovo belino« izgleda vsaka druga belina sivkasta. Njegova skrivnost je v tem, da vsebuje Radion posebno dobro, s kisikom prepojeno Schichtovo milo. Kisikovi mehurčki pronicajo pri kuhanju skozi celotno tkanino in se ne izognejo nobenemu vlaknu. Radion odstrani temeljito tudi nesnago, ki se z navadnim pranjem ne da odpraviti. Kupite že danes Radion za prihodnje pranje.

Schichtov
RADION
pere sam

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

☞ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ☜

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Čeprav mu na novem domu ni kaj manjkalo in sta Luka in Cenca skrbela zanj, kakor sta vedela in znala, je v rasti vendarle zaostajal in je ostal za glavo manjši od drugih otrok, ki so bili njegovih let. Kljub temu ga tovariši niso dražili, kajti bil jim je v marsičem kos, še celo prekašal jih je. Obraz mu je bil ljubeč, vedenja je bil prikupnega. Vsa mladež ga je imela rada, ko je bil tako živ, uren in iznajdljiv. Vedno je bil dobre volje, iz bistrih oči mu je kar bliskalo, vsako reč je hitro razumel, učil se je lahko in rad, rad je pomagal tudi drugim učencem, svojim sošolcem in celo starejšim.

- »Habakuk, pojdi, da se bomo kaj igrali!«
- »Habakuk, pomagaj mi računati!«
- »Habakuk, napiši mi to!«
- »Habakuk, svinčnik mi prirostri!«
- »Habakuk, hajdi z nami! Zvonit gremo.«
- »Habakuk, pojdi z nami v les!«
- »Habakuk, pošepni mi, ko me učitelj vpraša!«
- »Habakuk, na, skrij kredo in gobo!«

Tako je vršalo sem in tja, dan za dnem, vedno in povsod: Habakuk pa Habakuk in Habakuk.

Doma je prišlo dečku tudi vse mogoče na misel, da nikoli zjutraj nisi vedel, kaj vse bo ta dan narobe napravil. Cenca mu ničesar ni zamerila, še huda je bila na moža, če ga je hotel okregati.

Luku in Cenci je rekal Habakuk oče in mati, kakor da je njihov, Marička pa njegova sestra. Čudno pa je bilo, da se je fant bolj rednika oklenil kakor Cence, svoje rednice, čeprav ga je ta razvajala, Luka pa se je vendarle bolj resno držal.

Največje veselje je imel Habakuk, kadar ga je Luka vzel s seboj na svoje popotovanje v mesto. Cenci to sicer ni bilo pogodu; ker pa rejenku nobene prošnje ni mogla odreči, je po navadi zmeraj privolila. Tedaj je deček zavriskal in je bil ves srečen, ko je zraven očeta sedel na vozičku in je konjič urno hitel med drevjem in travniki. Na poti kar ni utegnil ust zapreti, tako se je vsemu čudil, kar je novega videl.

Luku pa je bilo tudi pomagano, če ga je Habakuk na teh potih spremljal. Dobri mož je tako rad govoril. Doma pa ni prišel do besede; tam je govorila samo žena in še prav ji ni bilo, da bi se mož vdajal otrokoma.

Odkar je Luco izgubil, se je moral na to navediti, da nima s kom govoriti. Rjavec, novi konj, ni bil Luci v ničemer podoben; tolsto je čul, nobene reči si ni dal dopovedati in za gospodarjeve marnje se še zmenil ni.

Zaradi tega je Luka rad jemal Habakuka s seboj na pot in si je od srca oddahnil, ko je vendar imel nekoga, ki ga je poslušal, da se je mogel do mile volje nagovoriti. Pa se je zares nagovoril! Dečku ni bilo treba nič drugega kakor poslušati in tu pa tam kaj poprašati. Karkoli je bilo dečku novega, vse mu je na dolgo in na široko razložil, vse mu je pokazal, kar se mu je zdelo količkaj vredno, storiijo za storiijo je vedel povedati, na vsako vprašanje se je razgovoril, vrh tega mu tudi ni zmanjkalo modrih naukov in nasvetov, ki jih je dajal dečku za življenje.

»Habakuk, zapomni si, kar ti pravim!« je začel. »Glej, da boš mož, pravi mož, poštenjak od nog do glave! Ako trdno skleneš, da hočeš biti bolji od vseh drugih ljudi, tedaj boš pravo zadel. Zaradi tega pa še ne smeš postati prevzet. Nič ni gršega kakor prevzet moški. Prazen klas in puhla glava — oba pokonci štrlita. Značajen moraš biti. Kdaj si značajen? Prvič: hudega se ogiblji, drugič: dobro delaj! Zdaj pa poslušaj! Laže je dobro delati, kakor hudega se ogibati. Naša babica Eva nam je hudobijo v dušo in srce zasejala — tako ti je zmeraj na svetu: vso nesrečo prinašajo ženske — plevel pa rajši in hitreje raste kakor pšenica. Če se plevel razkošati in razraste, ga zlahka ne iztrebiš več. Zaradi tega ne

4 smeš pustiti, da bi ti mogel zrasti; ko vidiš, da ti poganja — včasih je skopost in pohlep po denarju ali po časti, včasih pohotljivost mesa —, z obema nogama ga pomancaj, da se mu ne zijubi več, da bi še kdaj pokukal na svetlo! Ako plevel pošteno zatreš, bo tisto, kar je dobro, kar samo od sebe rastle, treba je le malo sonca in dežja. Sonce — to je vera. Vera je potrebna, če hočemo biti srečni. Brez vere je najbolj učeni profesor nesrečen, najbogatejši milijonar je brez nje kakor ušiv berač in najlepši dekliški obraz je kakor pustna šema... Le malo me še poslušaj, Habakuk! Dež — to pa je usmiljenje. Drugim pomagati — to je najlepše, kar more mož storiti. Človek je tem več vreden, čim več drugim dobrega stori. V nobenem človeku ne smemo nič hudega misliti; ali zaupati tudi ne smemo kar takoj vsakemu. Kdor srce odpira, tisti glavo zapira. Ne daj se s sladkimi besedami premotiti! Kdor na sladek lim gre, tega kes dolgo je. To vse ti pravim, ker sem si kaj skusil. Sedemkrat prej slino požri, preden komu srce odkriješ! Poprej moraš celo skrinjo soli s tistim človekom pojesti, preden skleneš prijateljstvo z njim. Habakuk, nikar tega ne pozabi! Vse ti pride še prav in ne bo ti na škodo.«

Tako in podobno ga je Luka poučeval, ko sta se vozila iz kraja v kraj. Habakuk ga je tem raje poslušal, ker je Luka svoje nauke prepletal z mičnimi zgodbami in storijami. Pozneje je večkrat dejal, da se je na teh popotovanjih več naučil za življenje kakor vsa leta v šoli in pri knjigah.

Ko je Habakuk opravil šolo, je Marički, ki je medtem postala postavna deklica, pomagal pri uku; prav dobro je to znal in umel.

Z leti je bilo treba misliti na to, kaj naj bo iz Habakuka. Da bi šel za potovca kakor Luka, za to je bil preslab; tudi za kako težje rokodelstvo ni bil. Luka in Cenca sta se posvetovala in preudarjala, nazadnje sta se odločila, da ga dasta krojaču.

Tako je prišel z osemnajstimi leti za vajenca k mojstru Jelineku pri Št. Petru. Čeprav so ga ljudje večidel že poznali od tod, ko je z Lukom prihajal v kraj, je v začetku vendarle moral dovolj trpeti, ker so ga zaradi čudnega imena in drobne postave radi podražili.

Ali kmalu je tudi pri Št. Petru prišel do veljave; v tem mu je pomagal njegov mojster.

Mojster Jelinek je bil dober krojač, toda brigal se je še za razne druge reči. V delavnici je bil navadno le kako uro dopoldne, da je razdelil delo in pomočnikom pokazal, kaj in kako; potem se je obrnil za drugimi svojimi opravki. Posebno navdušen je bil za godbo in za igranje na odru. Pri Št. Petru so imeli ljudski oder, ki ga je vodil Jelinek. Temu odru je krojač posvečal več ko pol svojega časa.

Ko je takole spet vohal za dobrimi igralci, je izvohal svojega vajenca in kaj kmalu spoznal, da je Habakuk nadarjen za smešne vloge. Lotil se ga je in ga jel učiti. Dva meseca pozneje je fant že igral glavno vlogo v šaljivi igri in gledalci kar niso prišli iz smeha. Ko je zavesa padla, je po vsej dvorani zagrmelo od ploskanja, za odrom pa je Jelinek objel svojega učenca in s solzami v očeh mu je priznal:

»Habakuk, ti si fant! Takega vajenca, kakor si ti, še svoj živi dan nisem imel. Le tako naprej! Še imeniten krojač mi boš.«

Tudi Habakukovo ime je postalo zdaj čez noč imenitno in šentpeterčani so ga hvalili in slavili.

Ali krojaštva se je fant bore malo naučil. Jelinek ga je še k svojim godcem vpregel, doma ga je poslal zdaj na vrt okopavat, zdaj drva sekati — in fant se je komaj toliko naučil, da je znal kake hlače zakrpati.

Ko se je Luka nekoč mimogrede oglašil in povprašal, če je fant kaj priden in če je za kaj, je dejal Jelinek:

»Fant je od sile! Ta se bo naučil v dveh letih. Seveda, učiti se bo moral tri, ker je postava taka. Potem pa bo krojač, da ga ne bo blizu takega; še v mestu mu ga ne bo para.«

(Dalje prihodnjič)

Koliko knjig se tiska na svetu

V okviru lanske svetovne razstave v Parizu so imeli svoj mednarodni kongres tudi knjižničarji vsega sveta. Pri tej priliki so ugotovili, koliko knjig je na vsem svetu. Pravijo, da je v 400 letih, odkar ljudje tiskajo knjige, bilo natisnjenih kakih 30 milijonov knjig. Dandanes je že precej knjižnic na svetu, ki imajo nad pet milijonov knjig v svojih omarah. Knjižnice dobivajo vsako leto nad 100 tisoč zvezkov novih knjig. Izračunali so, da vsako leto izide nanovo kakih 200.000 knjig. V tej zvezi je bila zanimiva ugotovitev, komu je posvečena večina novih knjig. Izkazalo se je, da je na prvem mestu Napoleon, s katerim se peča nad 70.000 knjig.

Ženski rekruti na Turškem

Turška narodna skupščina je nedavno sprejela zakon, ki ureja vojaško službo za ženske v turški vojski. Ženske, ki bodo sposobne za vojaščino, bodo morale odriiniti za dva meseca na vežbanje. Izurili jih bodo predvsem za stražno službo. Pozneje bo turškim ženskam omogočena tudi višja vojaška izobrazba. Velik del ženskih rekrutov bodo porabili pri saniteti, tiste, ki se bodo odlično izkazale, pa bodo lahko dosegle celo častniški čin. Turška vlada je objavila, da traja vojaška obveznost za moške odslej do 60. leta starosti.

Največji slapovi

niso v Ameriki, ampak v Afriki. Dolgo časa so veljali za največje slapove Niagarski v Združenih ameriških državah. Niagarski slapovi so visoki 50 m in široki v vsej svoji širini, ameriški in kanadski — prav po sredi gre nareč meja med Združenimi državami in Kanado — 1241 metrov. V Afriki imamo pa Viktorijske slapove, ki so 122 metrov visoki in 1636 metrov široki, kar je v celotni trikrat več kot pri Niagari.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Išče se viničar s prakso, marljiv, izvrsten vinogradar, neoženjen. Nastop 14. februarja ali 1. marca. Ponudbe: Zokalj, Zagreb, Tratinska št. 1/L.

Sprejemem viničarja z 2—3 delovnimi močmi. — Alojz Jančič, Setarjeva, p. Sv. Lenart v Slov. goricah. 178

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Vajgen 3, Jarenina. 174

Majer z najmanj štirimi delovnimi močmi se sprejme pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve pri upravi »Slov. gospodarja«. 175

Viničar z najmanj štirimi delovnimi močmi se sprejme. Oglasiti se pri »Jugu«, trgovina koles, Maribor, Glavni trg 23. 170

Preddelavca-oskrbnika rabim. Oglasiti se pri: Dr. Stanko Kovačič, Košaki 11. 169

Hlapca in dekle sprejme Jožef Jauk, Slemen 68, Selnica ob Dravi. 168

Zdravega učenca za soboslikarstvo, pleskarstvo in črkoslikarstvo sprejme Martin Safran, slikarski mojster, Maribor, Krekova ul. 16. 167

Iščem pošteno, nad 25 let staro dekle iz dobre hiše za natakario. V poštev pridejo samo take, ki so tega dela že vajene. Pismene ponudbe na gostilno »Waland« v Slovenski Bistrici. 162

Sprejememo dve kmečki dekli. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenskega gospodarja«. 160

Viničar s štirimi delavci, če možno s svojo ži-vino, se sprejme: Pikel 31, Košaki. 137

Pridnega starejšega kravarja, ki zna tudi do-jiti pet krav, sprejemem 1. februarja. Kos Ivan, gostilna, Počehova 35. 146

Družine za poljska dela (ofer), z najmanj štirimi delovnimi močmi, brez malih otrok, se sprejmejo. Predstaviti: Oskrbništvo Rogoza, Scherbaum, Hoče. 144

POSESTVA:

Posestvo dam v najem ali prodam, vse novozidano, 9/10 oralov. Franc Sprinzar, Smolinci, p. Sv. Andraž, Slov. gorice. 166

Prodam posestvo: vinograd in stanovanjska hiša. Mihelač Jurij, Mali Okič 10, Sv. Barbara v Halozah. 161

Prodam dobičkanosno posestvo, trije orali, pol ure od cerkve, dve uri od Maribora. Jus Franc, Jablanca, Sv. Barbara, Slov. gorice. 165

Prodam hišo z vrtom, primerno za upokojenca, na Ptujski gori. Cena 40.000 din. Vzajem tudi hranilne knjižice. Informacije pri Erbus, Maribor, Slovenska ulica 28. 158

Žaga, polnojarmenik in dve krožni žagi, v najboljšem stanju, skupno napredaj vsled opustitve obrata. Ogledati in prevzeti na licu mesta. Franc Majdič, Vir, Domžale. 164

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici **izvršuje**

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10 602

Telefon inter urb. št. 2113

Teška zimska hrana

PLANINKA ČAJ

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo:

splošno debeljenje, hemoroidi in zaprtje, motnje v želodcu, črevesna obolenja, glavobol, nespečnost, napetost telesa, omotica.

Posebno zrelejšje in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. — Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12. S. br. 29550/35.

Prodam hišo in en oral zemlje. Cena 25.000 din. Naslov v upravi. 177

Prodam tri posestva po deset oralov. Partinje št. 182, Sv. Jurij v Slov. goricah. 176

RAZNO:

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi **I. Trsničarska zadruga v Sloveniji**, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Kunine, veвериče in druge kože od divjačine kupi po najvišji dnevni ceni Ratej, Slovenska Bistrica. 182

Vodne turbine ugodno napredaj. Tehnična pisarna ing. Borštinar, Ljubljana, Pražakova 8. 180

Sadno drevje in vinsko trsje od najboljših sort sadnega in trsnega izbora nudi: **Sadjarstvo bratov Dolinšek**, nasadi: Selnica ob Dravi. Zahtevajte ponudbe! 159

Prodam voz in sani. Naslov v upravi. 173

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

Celoletni vremenski koledar za 3 din naročite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. Preprodajalci popust!

Lepo garantirano sadno drevje. Zahtevajte seznam. Drevesnica Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 112

Ogledalce s sliko g. ministra dr. Korošca za ceno 2 din dobite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj.

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebnju. Naročite cenik! A. Jelen, št. 11j pri Velenju. 116

Za predpust — vsakovrstni papir, konfeti, kroglice, šaljivo pošto itd. v Cirilovi v Mariboru in Ptuj.

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1529

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Sadna drevesa, prtična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, prstnobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, možko in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebino 4 m čisto volnena blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosimo navedite barve. Vsak paket din 128.—. Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za možko, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.—. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhentov za ženske obleke, bluze in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, možko in otroško perilo za izjemno ceno din 150.—. Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za možko obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnji Ia. kamgarm. Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Pišite še danes razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 81

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ženini —

neveste!

Obleke, klobuke,
perilo i. t. d. i. t. d.
kupite najugodnejše
v konfekciji

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Sprejema se knjižice
mariborskih denarnih
zavodov. 128

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske
harmonike
od din 480-

Zahtevajte
brezplačen
katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuj denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

NEVESTA - ŽENINI!

Največjo izbiro volnenega blaga in
moških gotovih oblek
125 črnih že od din 300- naprej Vam nudi edino

Manufakturna trgovina

J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG

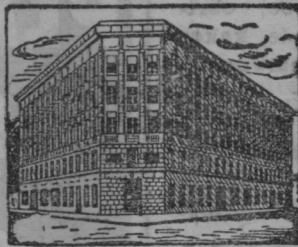
Ugodni nakup blaga

za dečve po din 6- pri 114

Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU
priporoča:

Sardenko: Izbrane pesmi, I. zvezek. —
Materl. Soneti. Vez. din 26.

Kranjec Miško: Prostor na soncu. Vez.
din 90.

Coolen: Brabantski rod. Vez. din 55.
Florence L. Barclay: Rožni venec, ro-
man. Vez. din 40.

Čapek: Pogovori s T. G. Masarykom.
Vez. din 80.

Masaryk: Svetovna revolucija. Din 180.

Mrzel L.: Bog v Trbovljah. Vez. din 70.

Vidmar Milan: Med Evropo in Ameriko.
Vez. din 120.

Dolgan-Vranc: Podrobni učni načrt za
ljudske šole. Vez. din 42.

Günther: Dušica Roža-Marija. Vez. din
150.

Matko: Vitamini. Broš. din 12.

Breznik-Ramovš: Slovenski pravopis —
nova izdaja. Broš. din 26, vez. din 40.

Zwitter: Koroško vprašanje. Broš. 18.

Kušej: Konkordat, ustava in verska ra-
vopopravnost. Broš. din 30.

Odar: Katekizem o Katoliški akciji. —
Broš. din 5.

Puš: Razori za setev in žetev slovenske
kmečke mladine. Broš. din 3.

Odar: Temelji organizacije. Iz zbirke
»Naša pot«, zv. XIV., din 12.

Langus: Praktični govornik. Broš. din 6.

Iz naših gora. II. del. Kart. din 60.

Kugy: Fünf Jahrhunderte Triglav. Mit
48 Bildern im Kupfertiefdruck. Din 170.

Gramofonske plošče

po din 28.— pri

K. Ackermann naslednik, Ptuj

Zahtevajte brezplačni cenik! 92

**Prvi Jugoslavenski Loznjaci,
Darugar.** 1775

Veliki nasadi za pro-
dukcijo cepičev in uko-
reninjenih trt z najbolj-
šo ameriškansko podlago.

Zahtevajte cenik!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.